

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

MR. P. GAUCYS.
3222 W. 67 ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

Nr. 18 (1005) GEGUŽES - MAY 1

• 1969 LIETUVIŲ SVIETIMO IR ŠEIMOS METAI •

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS —

LITHUANIAN WEEKLY •

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA •

Tel. 368-6813

Religinė spauda

Pagal apytikrą statistiką, pasaulyje esama apie 300 lietuvių periodinių leidinių — 200 okupuotoje Lietuvoje, 100 — laisvame pasaulyje. Statistikoje nesakoma, kiek jų tarpe yra religinių periodinių leidinių. Kad jų nėra okupuotoje Lietuvoje, aišku ir be statistikos. Kad jų nedaug yra išeivijoje, taip pat aišku. Kodėl gi taip yra? Paverędami krašte siaučia ne tik politinė, bet ir religinė priespauda. Paveręję lietuvių religingumą yra ne tik "viduramžių prietaras", ne tik "feodalinė atgavėna", bet ir tautinės dvasios apraška. Dėlto jis varžo, persekioja religinį gyvenimą ne tik kaip ateistas, bet ir kaip rusas. Jis negali pakęsti autentiško lietuviškumo. Pakencijamas jam tėra sovietinis, marksistinis lietuviškumas, užtemptas ant pavergėjo kerpulio. Jei pavergėjas neturėtų tos neapykantos ir savotiškos baimės, leistų religinę lietuvių spaudą Lietuvoje. Kaikas tvirtina, kad komunizmas iš esmės netoleruoja religinės spaudos, dėlto jos nėra ir Lietuvoje. Bet juk tas pats komunizmas toleruoja religines minties laikraščius Lenkijoje, Jugoslavijoje, Vengrijoje, Čekoslovakijoje. Kodėlgi komunizmas bijo lietuvių, kurie gausumu, palyginti, nepasizymi? Aišku, jis religinę periodinę spaudą toleruoja ten, kur susiduria su didesne jėga. Lietuviai gi tos jėgos ir tokiu mastu nesudaro. I juos žiūrima kaip į žmones, kurie turi sutirpti sovietiniame katile, atsakyti savo autentiško lietuviškumo ir prisitaikyti prie pavergėjo reikalavimų.

Išeivijos religinė spauda turi visišką laisvę. Religinių knygų yra pasirodę nemažai, nors su kitų sričių leidiniais ir negalėtų konkuruoti. Kiek blogiau su religine periodine spauda. Katalikiškų laikraščių yra apskaičiuota, bet tai visuomeninio pobūdžio spauda, skirta visuotiniams tautiečių reikalams. Joje yra ir religinio turinio rašinių, žinių, bet tai nėra specifiskai religinė spauda. Periodinių leidinių, skirtų vien religiniams klausimams, yra nedaug. Prie tokių reikėtų skirti: "Sv. Pranciškaus Varpelį", "Laiivą", "Saleziečių Balsą", "Lux Christi". Jiems artimi yra "Laiškai Lietuviams" ir "Salmis". Juose spausdinama nemažai religinio turinio straipsnių, tačiau netruksta ir kitokios medžiagos. Ypač gražiai, moderniai ir gyvai redaguojami "Laiškai Lietuviams". Seniau jie buvo religinių laikraščių, bet vėliau tapo religinės ir tautinės kultūros žurnalu, priartėjusiu prie "Aidų". Taigi, grynai religinių periodinių leidinių — tik keletas. Beveik visi leidiniai vienuolių, skleidžiančių specifines savo idėjas, savitas kulto formas, institucijas. Dėlto jie yra gana siauros apimtys, taikomi tam tikrai publikai. Gileisni klausimų jie negali gvildinti ir prabilti ir reiklesnius skaitytojus. Augtesnio lygio religinis žurnalas buvo leidžiamas stovyklų laikais Vokietijoje. Tai "Naujasis Gyvenimas". Deja, jo gyvenimas nebuvo ilgas — baigėsi su emigracija į užjūrą.

Kaip minėta, religinės periodinės spaudos išeivija turi, bet tik tam tikrai daliai tikinčiųjų. Reiklesni skaitytojai savo lygio straipsnių randa bendrojo spaudoje. Vis dėlto negalėtume sakyti, kad tuo būdu spraga lieka visiškai užpildyta. Paskiruose laikraščiuose pasirodantys religiniai rašiniai negali atstoti žurnalo, juoba dabartinio metu, kai religinis gyvenimas emė savotiškai kunkuliuoti. Dažnai lietuviškoji visuomenė lieka religinėse sekulose, nes iš esamos spaudos sunku susidaryti pilną vaizdą. Religinis žurnalas galėtų plačiai apžvelgti savąją sritį, nuosekliai informuoti ir gilinti skaitytojų dvasinį turinį. Ar tam tikslui reikėtų dar vieno žurnalo? Anaipol! Yra galimos šios išeitys. Pirmiausia tokią misiją puikiai galėtų atlikti "Laiškai Lietuviams", jei atsisakytų žymios dalies medžiagos, randamos ir kituose laikraščiuose. Antra, tokiame uždauniui tiktu "Lux Christi", jei atsisakytų vien kunigams skiriamos pamokslinės ir panašios medžiagos. Trečia, vertėtų pagalvoti vienuolių, kurios leidžia savo laikraščius, apie sujungimą kaikiurių leidinių, panašių savo turiniui ir apimčiai. Iš jų galėtų išauėti rimtas religinis žurnalas, galintis atsiremti ir platesniuosis tikinčiųjų sluogsnis ir būti ju švyturiu. Taigi, išeičių yra, bet ar išsilydys bent viena? Kai aplamai religinėje išeivijos srityje nėra planuojamos bei tvarkančios rankos, tai ir šios galimybės gali tapti negalimybėmis. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

ATSISTATYDINO MINISTERIS

Susisiekimo ministeris Paul Hellyer pasitraukė iš premjero P. E. Trudeau kabineto. Oficialia atsistatydinimo priežastimi jis paskelbė federacinės vyriausybės nerangumą gyvenamųjų namų statybos spartinime ir nepriimtina požiūrį federacijos problemose. Apvažinėjęs visus pagrindinius Kanados miestus, P. Hellyer padarė eilę pasiūlymų, kurių dėka kanadiečiams būtų palengvinamas namų įsigijimas. Jis pvv. siūlė panaikinti pradines įmokas už perkamą namą, valstybinius NHA mortgicinius padidinti iki 30.000 ir ju išmokėjimo laiką pratęsti iki 40 metų, įvesti pajamų mokesčius žeme spekuliuojančių asmenų pelnui. Šie pasiūlymai nebuvo susilaukę federacinio ministerių kabineto pritarimo. Pagrindinė kliūtis yra premjero P. E. Trudeau teorinė federacijos idėja, kuri centrinei vyriausybei palieka tik užsienio reikalų politiką, krašto apsaugą ir muitus. P. Hellyer pasisako už federaciją, kurioje provincijos turėtų pakankamą savivaldą, bet pirmuosiu smuiku groto Otava. Spaudos konferencijoje P. Hellyer taigi prasiitarė, kad premjeras P. E. Trudeau nesirūpina kraštui gresiančia infliacija. Atrodo, tikrąją pasitraukimo priežastimi yra visuotinis P. Hellyer nusivylimas P. E. Trudeau politika, kurios kertonis akmuo dabar yra komunistinės Kinijos pripažinimas, išpaireiojimu mažinamas Atlanto Sąjunga ir visiškias nesirūpinimas žymiai svarbesnėmis krašto problemomis. Užsienio politikos reformu P. E. Trudeau nėra pakankamai išręskines. Niekas nežino, kur jos nuves Kanada. Iš karto jis paskelbė, kad pagrindi-

nis dėmesys bus skiriamas Kanados suverenumui apsaugai, po to — S. Amerikos žemyno gynybai ir Atlanto Sąjungai. Dabar gi jau yra prasiitaręs, kad Kanada sieks nusiginklavimo. P. Hellyer pasitraukimas, be abejonės, yra didelis smūgis premjero P. E. Trudeau vyriausybei, nes šis asmuo buvo vienas rimčiausių ir talentingiausių ministrų. Tenka manyti, užkulisinė trintis paaiškės ateityje. P. Hellyer žada kovoti už savo idėjas federaciniame parlamente kaip eilinis jo narys, kurio rankų nevaržo išpaireiojimai vyriausybės ir premjero P. E. Trudeau visiems ministerių kabinetui nariams užkrauta diktatoriško pobūdžio tyta.

Ontario vyriausybė nuo gegužės 12 d. sušvelnins barams, taivernoms ir alinems taikomus varžtus. Seštadienio vakarą alkoholi bus leidžiama pardavinėti iki sekmadienio ryto 1 val. Atrodo, tas pats principas bus taikomas ir šokių salėms, kur lig šiol "žvakes gesinti" tekdavo 11.30 val. Didžiajam penktadieniui ir Kalėdoms bus taikomi eilinio sekmadienio įstatymai. Taigi, vienintelė diena be alkoholio liks federacinių ir vietinių rinkimų diena, kada gerti leidžiama tik užsidarius rinkiminėms būstinėms.

Policija tebeieško asmenų, ties Woodbine nuvertusių nuo bėgiu CN traukinio Toronto—Sarnia. Nelaimėte žuvo 2 asmenys. 37 buvo sužeisti. Nežinomi piktadariai, nujoję sovna, sanarkvoje traukinio nukreipė į šalutinę liniją. Dėl perdidelio greičio traukinys nuėjo nuo bėgių. Spėjama, jog šį sabotazą galėjo atlikti buvęs geležinkelietis, atsiskirsdamas už atleidimą ištu-

Dail. M. Ivanausko degintinės tapybos kūrinys "Vilniaus vizija" Vatikane kardinolo A. Samorės posėdžių salėje. Tai autorius dovana kardinolui — lietuvių bičiuliui. Kairėje — kardinolas A. Samore, dešinėje — mons. V. Mincevičius

Visuomenės pinigai prokomunistams

Kanados valdinės įstaigos skiria stipendijas asmenims, kurie veikia prieš esamą santvarką

Kanadiečių spauda atkreipė skaitytojų dėmesį į dvi valdžios institucijas — Canada Council ir National Research Council. Abi šios tarybos kasmet skiria nemažas sumas dolerių mokslo ir meno reikalams stipendijų pavidale.

Parama griovėjui
Kritikos susilaukę Canada Council \$5.500 stipendija Montrealio McGill universiteto prof. Stanley Gray, politinių mokslų dėstytoji, kuris save laiko prisiekusiu marksistu. Universitetas ji yra suspendavęs už vado-

vybės darbo trukdymą, neturintį nieko bendro su moksline veikla. Jam gresia atleidimas iš mokslo metų pabaigoje, jeigu iš trijų profesorių sudarytas komitetas pritaris universiteto nutarimui. Kyla klausimas — ar prof. S. Gray yra vertas stipendijos iš valstybės išdo? Ši žingsnis federaciniame parlamente atstriai kritikavo W. Dinsdale, pasisakydamas prieš stipendijas tokiems, kurie savo elgesiu griauia Kanados mokslo institucijas.

Globa prokomunistui

Dar didesnio dėmesio susilaukė Toronto universiteto matematikos prof. Chandler Davis. Kanadon imigravęs 1962 m. iš JAV, kur jis buvo išmestas iš Mičigano universiteto ir turėjo šešis mėnesius atsidėti kalėjime už nesiskaitymą su antiamerikietiška veikla tiriančiu Kongreso komitetu. Paklaustas, ar Mičigano universitete nėra mėginęs telkti studentų ir dėstytojų į komunistų partiją, prof. Ch. Davis nesiteikė duoti jokio atsakymo. Jis taigi tylėjo, kai buvo paprašytas paaiškinti apie meno, mokslo ir profesijų tarnybos veiklą Ann Arbor universitete, nors jam yra tekę būti šios organizacijos išdininu. JAV vyriausybė minėtąją tarybą laiko komunistine.

Toronto universitete prof. Ch. Davis spėjo pasizymėti ne tik kaip gabus matematikas, bet ir kaip talentingas demonstracijos organizatorius prieš "Dow Chemical" bendrovę bei karą Vietnamo. Jį dažnai gali matyti demonstrantų gretose prie JAV ambasados. Praėjusių metų pabaigoje prof. Ch. Davis dalyvavo komunistų suorganizuotoj abiejų Amerikos žemųjų "taikos konferencijoj", kurioj įvyko aštrus susikirtimas tarp maistų ir anarchizmo sparno ir vietinių komunistinių grupių. Kur šiaandien yra prof. Ch. Davis? Šenigrade. National Research Council jam paskyrė \$6.350 kelionės išlaidoms padengti. Žmogus, JAV Kongreso komitete nesiteikęs atsakyti į klausimą, ar jis yra komunistas, šiaandien Kanados mokesčių mokesčių pinigais keliauja po Sovietų Sąjungą. Jis finansinė parama jam buvo paskirta kaip matematikui, nors prof. Ch. Davis, deia, rūpi ne vien tik matematika. Toronte jo laukia kita \$15.130 National Research Council stipendija moksliniams tyrimams universiteto rūmose.

Niagaros krioklių lankytojų šią vasarą laukia staugmena. Amerikiečių kariuomenės daliniai žemės bei akmenų užtvanka prie Ožkos salos nukreips savo krioklio vandenį į Kanados "Arklio pasagos" didį krioklį. Šio eksperimento tikslas — paimti amerikiečių krioklio akmenų pavyzdžius, padaryti planus krioklio modeliui, kad vėliau geologai galėtų įieškoti priemonių krioklio grūtimis sumažinti. Tikimasi, jog krioklio "nusausinimas" sutrauks gausius lankytojų būrius, nes vandens masė gerokai padidės Kanados krioklyje. Užtvanka bus pradėta įrengti birželio 1 d., o ją pašalinti, užbaigus eksperimentą, tikimasi iki gruodžio 1 d. Amerikiečių krioklio vandenį jau buvo užtvėnkę du karščiavę korporacijose nėra

Susirūpinimas senate

Senatorius Paul Yuzik, senato komiteto moksliniam reikalams narys, išsklė klausimą, kaip Kanados vyriausybė aiškiam prokomunistui gali finansuoti kelionę į Sovietų Sąjungą? Spaudos atstovams P. Yuzik pareiškė: "Tenka stebėtis, ar mūsų valdinėse korporacijose nėra

tinklo, siekiančio sunaikinti mūsų sistemą. Norėčiau gauti daugiau informacijų apie asmenis, kurie tokiems žmonėms skiria stipendijas." Senatorius A. Grosart taigi kritikavo abi stipendijų institucijas, kurių vadovybės teisinasi, kad joms terūpi stipendininko mokslinę vertę. A. Grosart yra teisus — Canada Council ir National Research Council neturėtų finansuoti Kanados sistemą griaujančios veiklos, kurios kairurie stipendininkai negali atskirti nuo mokslinio darbo. Reikėtų atsisveikinti ne tik į būsimą stipendininko mokslinį svorį, bet ir jo asmenybę. A. Gosart nuomone, mokesčių mokesčiai nėra linkę remti kairiųjų ekstremistų ir kitų radikalių, žinomų mūsų socialinės ir politinės struktūros griovėjui.

Toronto dienraštis "The Telegram" vedamajame klausia — kodėl prof. Ch. Davis buvo išleistas Kanadon? Universiteto pareiga yra gauti rimtus dėstytojus, kuriems rūpi studentų mokslinis paruošimas gyvenimui, o ne jų demonstracijų organizavimas, nepakanta Kanadai, anarchizmo grūdo sėjimas. Jeigu imigracijos dabartiniai įstatymai negali daryti tokios atrankos, juos reikėtų pakeisti ir užtenktų duris nepageidaujamam elementui universitetuose.

Nelygus mastas

Šia proga nejučiomis prisimena kito mokslininko likimas Kanadoje. 1967 m. iš Kievo į Albertos universitetą atsistūstas ukrainietis fizikas dr. Boris Docenko grąžino savo pasą Sovietų Sąjungos ambasadai Otavoje ir paprašė Kanados vyriausybės politinės globos. Nors 1962-65 m. jam teko būti Kievo universiteto atominės laboratorijos vadovu, šiaandien jis dėsto fiziką ir biologiją vienoje vidurinėje mokykloje tolimiausiam Kanados užkampyje — Šiaurės-vakarų teritorijoje. Atsisakęs grįžti į Sovietų Sąjungą, jis staiga tapo nepageidaujamam Albertos universitete. Nė vienas Kanados ar JAV universitetas nesiteikė jam parūpinti dėstytojo vietos. Nors dr. B. Docenko svajoją apie mokslinius tyrimus, nei Canada Council, nei National Research Council jam nepasileidė stipendijos. Atominio fiziko talentas rūdija nepanaudotas tarp eskimų, o prof. Ch. Davis finansuojamos kelionės į komunizmą tėvynę. Jeigu dr. B. Docenko ignoruojamas dėl politinių aplinkybių, toks pat mastas turėtų būti taikomas ir barzdočiui prof. Ch. Davis.

National Research Council ryšių su visuomene vadovas John Bird teisinasi, kad stipendijas skiria iš bešališkų asmenų sudarytas komitetas. Pavardžių jis nesiteikė paskelbti, nors jas norėtų žinoti P. Yuzik, suabejojęs komiteto bešališkumu. V. Kst.

Pasaulio įvykiai

PRANCŪZŲ TAUTA ATMETĖ PREZ. DE GAULLE MEMORANDUMĄ senato ir regioninės administracijos klausimu. Prieš memorandumą pasisakė 11.840.463 rinkėjai, už — 10.439.100. Tai gi, beveik 53% visų rinkėjų balsavo prieš prez. De Gaulle, kuris, kaip žadėjo, tuojau pasitraukė iš pareigų. Prezidento pareigas laikinai perėmė senato pirm. A. Poher. Konstitucija ji yra įpareigojusi praversti prezidento rinkimus sekančią 20-35 dienų laikotarpį. Rimčiausiu kandidatu laikomas buvęs premjeras G. Pompidou, kurio pagrindinis varžovas greičiausiai bus kairiojo sparno kandidatas F. Mitterand. Prez. De Gaulle pasitraukimas yra pavojingas Prancūzijai, nes ją slepia ekonomines problemas, nepastovus franko vertė.

Moskvoje aerodrome buvo iškilmingai sutiktas Čekoslovakijos kompartijos naujasis vadovas G. Husakas, atvykęs į Sovietų Sąjungos ir jos satelitų ekonominę konferenciją. Prieš kelionę jis pasiuntė telegramą L. Brežnevui, žadančią nuosirdų bendradarbiavimą su Maskva. A. Dubček pašalinimą iš vado pareigų "sėdėjimo" streikais universitetuose pasmerkė studentai. Profesinės sąjungos, rūmuosios A. Dubčeką ir jo reformas, priėmė rezoliuciją remti G. Husaką. Čekų kompartijos oficiozo "Rude Pravo" pranešimu, pramoniniame Kladno rajone iš kompartijos išstojo apie 500 A. Dubčeko gerbėjų. Krašto apsaugos ministerija atleido iš pareigų plk. Emilį Zatopeką, tolimu nuotoliu bėgimą, kuris pasaulinėje olimpiadoje Helsinkyje 1952 m. Čekoslovakijai buvo laimėjęs tris aukso medalius. Atleidimo priežastis — jo pakartotiniai sovietinės invazijos į Čekoslovakiją pasmerkimai. Prahoje buvo atsisakyta tradicinio Gegužės 1 parodo, kad opozicija šios progos negalėtų panaudoti antisovietinėms demonstracijoms. Specialūs teisimas Prahoje rehabilitavo 1951 m. liepos 4 d. už špionazą nuteistą amerikietį žurnalistą William Oatis, Associated Press biuro vedėją, ir jo tris draugus — T. Svoboda, P. Woydineka ir P. Muenz. Amerikietis iš kalėjimo buvo išleistas 1953 m., nuteistieji čekoslovakai — 1960 m. Pasirodė, nė vienas jų nebuvo įsivėjęs į špionazą. Byla išleisti įsakė anuometinis valstybės saugumo ministeris L. Kopřiva, norėdamas uždaryti amerikiečių žiniu agentūros biura Prahoje. Teisėjams jis buvo įsakęs išgauti kaltinamųjų prisipažinimą per 15 dienų. Tai buvo atsiekta fiziiniu ir dvasiniu spaudimu.

Susikirtimai tarp katalikų ir protestantų Šiaurinėje Airijoje pasiekė pilietinio karo proporciją. Kraštą valdantis protestantų unionistų partijos premjeras T. O'Neill turėjo pažadėti katalikams lygias teises vietiniuose rinkimuose. Lig šiol rinkimuose buvo laikomasi nedemokratiško principo: nuosavybių savininkai gaudavo 20 ar daugiau balsų, o neturintys nuosavybių iš viso negalėdavo dalyvauti rinkimuose. Kadangi 3 ketvirtadalius S. Airijos gyventojų sudaro protestantai, aiški diskriminacija buvo jaučiama valdinėse tarybose, būtų skirtytume ir netgi policininkų gretose. Tvarkos saugotojai demonstracijai atveju visada būdavo protestantų pusėje.

Džiaugsmo paradais Pekinge buvo užbaigtas beveik visą mėnesį trukęs Kinijos komunistų IX kongresas, kurio dalyviai centrinį komitetą padidino iki 297 narių. Jų pavardės buvo paskelbtos alfabetine tvarka, išskyrus pirmininką Mao ir jo įpėdinį Lin Piao. Atskirai buvo suminėti 24 partiečiai, kurie turėtų sudarys centrinio komiteto prezidiumą. Pekingo kino teatruose buvo rodomas dokumentinis filmas apie pasienio incidentus su sovietais. Jame buvo mestas kaltinimas Kremliuovadams, kad savo žemėlaiviuose jie Sovietų Sąjungos teritoriją laiko apie 700 kiniai priklausiusiu Amūro ir Ussuri upės salę. Filmo recenzentai spaudos uoslapiuose reikalauja, kad sienų klausimas būtų išspręstas tiesioginėmis Kinijos ir Sovietų Sąjungos derybomis.

Amerikiečiai vėl pradėjo žvalybinių lėktuvų skraidymus virš Japonijos jūros, tačiau šį kartą juos saugo 22 naikintoriai, 3 kreiseriai ir 4 lėktuvnešiai. S. Korėjos vyriausybė grasina nepaistyti šios jėgos ir numušti kiekvieną lėktuvą, kuris pateis jos teritoriją. Per radiją padarytame pareiškime S. Korėja pareikalavo, kad JAV atitrauktų savo kariuomenę iš P. Korėjos. Lėktuvu numušimas P. Korėjos prezidentui Č. H. Park sudaro progą prašyti naujų ginklų ju 500.000 vyrų kariuomenei. Karinis abiejų Korėjų balansas dabar yra apylygis. S. Korėja turi 350.000 karių, kurie yra geriau apginkluoti sovietų ginklais.

Beirute pasitraukė iš pareigų Libano premjeras R. Karami dėl kelias dienas visuose pagrindiniuose miestuose vykusios demonstracijos, kurias rengė studentai ir politiniai pabėgėliai iš burusio Palestinos. Jie reikalauja didesnės paramos arabų partizanams, kovojantiems prieš Izraelį. Žydų keršto veiksmams Beiruto aerodrome, kur buvo sunaikinta visa Libano civilinė aviacija, vyriausybei sudarė nemažą dilemą. Remdama partizanų, ji vėl susilauktų atpildo, o paramos sustabdymas gresia visuotiniu chaosu. Šiame pustrčio milijono gyventojų krašte yra 166.000 Palestinos pabėgėlių, kurie dar tikisi atgauti tėvinkas.

Prisiekusiųjų taryba Los Angeles vykusiam Roberto Kennedžio žudiko S. B. Sirhan teismė jį pripažino kaltu ir rekomendavo mirties bausmę dujų kameroje. Nepaisant šio sprendimo, S. B. Sirhan gali išlikti gyvas, nes šiuo metu Amerikoje jaučiamas nusistatymas prieš mirties bausmę, kurios vykdymas yra atidėliojamas šimtais nusikaltėlių. Apie metus laiko truks bylos apeliacija, kol galutinį žodį tars aukščiausiasis teismas.

V. Vokietijos saugumo pareigūnai pradėjo suminėti sovietų šnipus. Jų pavardės ir adresus parūpino vokiečių pusėn perėjus sovietų KGB agentas. Spėjama, kad jis yra vokiečių iš R. Vokietijos, bet jo pavardės nepaskelbiama. Sumintieji sovietų šnipai šį kartą yra "mažos žuvės". Nė vienas jų neturėjo galimybių prieiti prie svarbesnių dokumentų.

Izraelis atžymėjo 21-ąsias nepriklausomybės metines sujungtoje Jeruzalėje. Šį kartą buvo atsisakyta karinio parodo, nes kariai turėjo saugoti Jeruzalės gyventojus nuo arabų partizanų galimų teroro veiksmų. Džiaugsmo temdo didėjanti įtampa tarp Izraelio ir Egipto. Jungtinių Tautų sekr. U Thant pastarųjų dviejų savaitių susisaukimą per Suez kanalą yra pavadinęs karo veiksmis. Egiptas paskelbė 1967 m. karo pailaubų sutartį negaliojančią. Porą kartų egiptiečiai jau buvo persikėlę per Suezą. Italijos televizija transliavo pasikabėjimą su buvusiu Izraelio premjeru D. Ben-Gurionu. Senasis politikas pasisakė už visos arabų teritorijos grąžinimą, išskyrus Jeruzalės miestą. Tai turėtų būti padaryta nedelsiant, nes priešingu atveju Artimuosius Rytus nusibaūs naujo karo liepsnos. D. Ben-Gurion teigimu, žydai ir arabai turėtų gyventi taikoje, kaip Abraomo laikais.

V. Vokietijos vyriausybė atšaukė išsienėjimo įstatymą, kuris šiu metu pabaigoj jau būtų neleidęs kelti bylą naciams nusikaltėliams. Visų susėkusių žydinių vadų lauks teismas ir atitinkama bausmė, tačiau nebus teisiškai eiliniai žudynių dalyviai, kurie tik vykdė savo viršininkų isakymus. Ši nutarimą turi patvirtinti parlamentas. Berlyno Spaudau kalėjime 75 metų amžiaus sulaukę buvęs Hitlerio įpėdinis Rudolfas Hessas, 1946 m. nuteistas kalėti iki gyvos galvos. Šiaandien jis yra vienintelis kalinys šiame kalėjime. Britanija, JAV ir Prancūzija norėtų dovanoti likusią bausmės dalį, bet su tokiu sprendimu nesutinka Sovietų Sąjunga, kuri pati lig šiol nėra surengusi nė vieno teismo Stalinui tarnavusiem žudikam.

Tėviškės žiburiai — lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; **redakcijos narys** — Vyt. Kastytis
 Metinė prenumerata \$6, pusmetinė \$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
 Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
 turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisykloms redakcijos nuostatai.
 Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
 Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months.
 Deadline for advertisements — Thursday
 Second class mail registration number 0509.
 941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
 Tel. 368-6813

Nutylėjimas — geras sprendimas?

AL. GIMANTAS

Iš sovietinamos Lietuvos ateinančioje spaudoje vis dar galima rasti žinių ir išties aprašymų — išpuodžių tos turistinės grupės tautiečių, kurie (iš viso 21) sausio mėnesio vidury turėjo progos lankytis Jungtinės Valstijos. Atrodo, kad tenykštėje spaudoje nė vienos grupės nariai negavo tiek vietos savųjų išpuodžių aprašymui, kiek čia minima ekskursija. Gal iš dalies todėl, kad joje keliavo visa eilė ne tik Lietuvių, bet ir išeivijos lietuviams žinomų asmenybių. Sunku būtų nuspręsti, kurie iš jų ištiki mi partiičiai ir kurie tik lojalūs, rodą minimalinį pritarimą sovietizacijos procesui, nors, antra vertus, negalima nežinoti, kad užsienin išleidžiami piliečiai turi būti patikimi.

Ekskursantų tarpe buvo nemaža dalis kultūrininkų, bet Jungtinių Valstijų lietuviškoji spauda visą kelionę ignoravo. Tuo tarpu Kanados lietuviškoji spauda informavo savuosius skaitytojus trumpesniais ar ilgesnėmis kronikomis žinutėmis.

Juk kiekvienas turi teisę žinoti kas vyksta lietuviškojo gyvenimo aplinkoje, visiškai neatsižvelgiant ar žinia gera, ar bloga, maloni, ar nemaloni. Pro tą reikala gal ir būtų galima praesti tylo mės, jei ne pastabos ekskursantų, kurie lankėsi ir taip mielai, draugiškai buvo sutikti bei globojami savųjų tautiečių Jungtinės Valstijos. Bet apie tai sužinojome ne iš savosios spaudos puslapių, o iš sovietinamoje tėvynėje leidžiamų laikraščių! Ten išvardintos vietovės, istaijos, asmenys, su kuriais buvo matytasi, kalbėtasi, diskutuota, sužymėtos lietuviškosios institucijos, žymūs mūsų veikėjai, kultūros, meno ir literatūros žmonės. Kiti jų, pasirodo, svečius iš

Lietuvos prašė neskelbti jų pavardžių. Tų pavardžių svečiai viešai neminėjo, bet iš paskelbtų išpuodžių patyrėme, kad dar nė viena turistų iš anapus grupė neradė tokių plačių, gilių ir intymų bendravimo akimirkų, kaip svečiai lankėsi sausio mėnesio. Vieši svečių pasireiškimai, su mažomis išimtimis, buvo organizuojami "pažangiųjų" tautiečių, kurie visur ir visada stengiasi groti "pirmuoju smuiku", nors ir nevisada jiems tai sekėsi. Netenka tad ir stebėtis, kad koncertai, parinktos salės nebuvo reprezentacinio lygio, o ką jau bekalbėti apie akustiką, pianą stovį. Visa tai buvo žemiau kritikos.

Kad tos visos aplinkybės, gaubusios minėtų svečių vizitą JAV-se dar yra plačiai diskutuojamos, jų bendradarbiui gerokai paaiškėjo praėjusių velykinių atostogų metu, kai teko toliau pažinti, padiskutuoti taisyklais, išgirsti pageidavimus. Kad nieko nebuvo rašoma, piktinosi net ir tie, kurie visiškai nepritarė panašioms ekskursijoms ar panašioms santykiams. Sako — gera ar bloga, bet žinoti reikia, kas vyksta mūsų gyvenime. Visa palikus tik užkulisams, kils dar daugiau savitarpio nepasitikėjimo, kaltinimų, įtarinėjimų. Iš visos eilės tautiečių teko girdėti priekaištų mūsų spaudos informaciniam lygiui. Ignoravimas vargu ar padės išsprendi kasdien vis aktualėjančias temas, kasdien galimus vis naujus įvykius. Ignoravimas ir vėl privers mus sutikti kai ir visai naujus įvykius be jokio pasiruošimo, visai pasimetę. Kažin, ar tai sveikas reiškinys, kai ne mes bandome apvaldyti kasdienybės faktus, bet faktai pastato mus prieš neapspęstą realybę?

TORONTO NAMŲ SAVININKAMS

Lietuvių namų savininkų susirinkimas įvyko balandžio 13 d. Lietuvių Namuose. St. Janušaus klubas suteikia ir tam tikrų privilegijų: užsakydami alyvą kurui per klubą, gauna 2 ct. nuolaidos nuo galiono. Taip pat daroma didelė nuolaida perkant per klubą ir statybines medžiagas. Įsijungus į klubą didesniai namų savininkai skaičiai, susidarytų veiksmingas vienetas ne tik visuomeninėje-ekonominėje srityje, bet ir turėtų didesnę įtakos miesto administracijai namų savininkams liečiančiais klausimais. Be to, stengiamasi sudaryti visų tautybų namų savininkų organizacijų federaciją, kurios tikslas būtų ginti valdžios ir miesto įstaigose namų savininkų interesus. S.B.

pastogės. Daugelio jų nuosavybės yra vertos kelių simtų tūkstančių dolerių. Savo narius klubas suteikia ir tam tikrų privilegijų: užsakydami alyvą kurui per klubą, gauna 2 ct. nuolaidos nuo galiono. Taip pat daroma didelė nuolaida perkant per klubą ir statybines medžiagas. Įsijungus į klubą didesniai namų savininkai skaičiai, susidarytų veiksmingas vienetas ne tik visuomeninėje-ekonominėje srityje, bet ir turėtų didesnę įtakos miesto administracijai namų savininkams liečiančiais klausimais. Be to, stengiamasi sudaryti visų tautybų namų savininkų organizacijų federaciją, kurios tikslas būtų ginti valdžios ir miesto įstaigose namų savininkų interesus. S.B.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

sveikina naujus narius, padidinusius Fondą naujais įnašais:
 332. Strodamskis, Julius \$1.000
 333. Sernas, Gytis M., inž. 100
 334. Montrelio K. L. Katalikų Moterų Dr. 100
 J. Strodamskis gyvena Delhi apylinkėje ir yra plačiai žinomas kaip vienas iš stipriausių ūkininko. Inž. G. M. Sernas, jaunas inžinierius, turis savo Consulting Professional Engineers G. M. Sernas and Associates įstatiga 5233 Dundas St. W., Islington, Ont. K. L. K. Moterų Draugijos Montrelio skyrius įnešė paskutinį ketvirtį ir tapo pilnateisio Fondo nariu. Fondas didžiausias, o ateities Lietuva jumis didžiulios.

K. Lukošius, KLF sekretorius

Toronto, su priemiesčiais, yra apie 2000 lietuvių namų savininkų, kurių nuosavybės vertos per 50 milijonų dol. Reta lietuvių šeima Toronte neturi nuosavos

MOHAWK FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
 ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
 SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
 ĮVAIRIOS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
 VALGOMŲJŲ KAMBARŲ APSTATYMAS IR KT.
 TAIŠOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS
 Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
 Vakaruose — 137 BONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
 Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
 Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Kas gelbsti vieną gyvybę...

Londono lenkų leidkla "Orbis" išleido K. Iranek-Osmecio knyga "Kas gelbsti vieną gyvybę...". Žydai ir lenkai 1939—1945". Veikalo autorius yra I. D. karo lenkų legionierius, dalyvavęs nepriklausomybės kovose ir vėliau buvęs dėsytuoju augstojų karo mokykloje. II D. karo metu, jau pulkininko laipsnyje, dirbo lenkų kariuomenės štabe Londone. Du kartą nuleistas parašyti į Lenkiją, jis ten ėjo karinės žvalgybos skyriaus viršininko pareigas. Jo dėka buvo su-sektas vokiškas V2 ginklas ir jo dalys pasiųstos į Londoną. Po karo autorius atsidėjo daugiausia kariškai-istorinių įvykių aprašymui ir išleido eilę veikalų lenkų ir anglų kalbomis.

Istorinis žvilgsnis

Jo knyga apie žydų gelbėjimą remiasi dokumentine lenkų po-grindžio medžiaga, lenkų insti-tuto ir gen. Sikorsio muzėjaus Londone. Įvada šiai knygai parašė J. Lichten, International Affairs Anti-Defamation League of Bnai B'rith direktorius, nekartą kalbėjęs Lenkijos žydų klausimais amerikiečių ir lenkų visuomenei. Savo laisše autoriui J. L. sako: "Lenkiją laikau savo pirmąja ir paskutiniąja tėvyne".

Išgelbėjo tik 50.000

Knygos pradžioje K. Iranek-Osmecio supažindina skaitytoją su istorine žydų raida Lenkijoje nuo XII a. iki pat II D. karo pradžios, pažymėdamas, kad žydų gyventojų nuosimtis Lenkijoje — 9,8% — buvo nepalyginamai didesnis už kitų Europos valstybių. Tačiau jų persvaros kaikiuriose gyvenimo srityse (finansai, prekyba, amatai, laisvos profesijos) sužadinio lenkų visuomenę antisemitines nuotaikas. Bet Lenkijos valstybė iki pat 1939 m. jo-kiu administraciniu ar įstatyminiu aktu žydų teisių nesusiauri- no, o priešingai išsišokimai su-silaukdavo vyriausybės reakci-jos.

Antižydiškų nuotaikų esą re-ikia įieškoti dar prieš nacionalso-cializmą. Jau viduramžiais žydų persekiojimas pasireiškė astriojo formoje. E. Duhring, gyvenęs 1835—1921 m., skelbė, kad žy-dai yra pati žemiausia rasė, pa-raizai, kuriuos reikia naikinti. Nagrinėdamas nacių planus, autorius sako, kad po Sov. Sąjun-gos užpuolimo Vokietija nu-

tarė suduoti galutinį smūgį žy-dams. Ir taip 1941 m. liepos 31 d. įsakymu Goeringas įgaliojo Heidrichą galutinai "išspresti" žydų klausimą vokiečių valdo-moje Europoje.

Žydų naikinimą Lenkijoje vo-kiečiai pradėjo dar vykstant ka-ro veiksams. Buvo du laikotar-piai: 1. 1939—1941 m. mažojo teroro ir šaltų pogromų ir 2. nuo 1941 m. iki karo pabaigos — vi-siško sunaikinimo.

Buvo išleista eilė įstatymų, ku-riais atimtos žydams visos teisės, kaip laisvo judėjimo, vietos kei-timo ir t. t. Netrukus jie buvo už-daryti ir getus. Už pabėgimą iš geto ar darbo stovyklos žydai grėsė mirtis (gen. gub. įsakymas 1941. K. 15). Vokiečiai gi už žydo sužeidimą, apvogimą ar užmuši-mą teismo atsakomybėn nebuvo traukiamas.

Žydų naikinimo laikotarpį au-torius vadina žydų skerdynėmis; šaudymas ar gyvų deginimas pri-klauše prie kasdieninių reiškinių. Žydai paprastai buvo veža-mi į dujų kameras. 1943 m. pa-vasarį vokiečiai nutarė išnaikinti žydų likučius getuose, darbo stovyklose. Vokiečiai susilaukė organizuoto žydų pasipriešinimo Varšuvoje, Vilniuje, Balstogėje, Čenstakovoje, Tarnove. Dr. P. Fridmano apskaičiavimu, iš 3,5 milijono prieškarinių žydų iš-sigelbėjo Lenkijoje tik 40. — 50.000, jų tarpe apie 5.000 vai-ku.

Pralaimėjus karą

Kaip laikėsi žydai po pralai-meto 1939 m. rugsėjo mėnesio karo?

Autorius mano, kad žydai ne-įsijungė į pogrindžio kovą nei su rusais, nei su vokiečiais. Pa-našus vaizdas buvo vakaruose — Prancūzijoje, Anglijoje. Gen. Si-korskis tvirtina, kad iš pabėgu-sių Lenkijos žydų 80% vengė karinės tarnybos.

Sovietų Sąjungos okupaciję kariuomenė žydai masiškai pa-sitikio su gėlimis ir raudonom vėliavom, sveikindami raudonar-miečius kaip išlaisvintojus. Jie užpldė taip pat liaudies milici-jos gretas. Žydų inteligentija ap-lamai buvo lojali Lenkijos val-sybės atžvilgiu.

Vykstant lenkų pasipriešini-mui prieš okupantą, žydus taip pat prasidėjo evoliucija —

kilo mintis pereiti prie organi-zuoto pasipriešinimo. Tokiu pe-rsilaužimo momentu buvo 1942 m. liepos 28 diena, kai buvo įsteigta žydų kovos organizaci-ja. Ji nutarė susisiekti su lenkų pogrindžiu.

Lenkų laikysena

Kaip tuo atveju laikėsi lenkų visuomenė?

Autorius, nagrinėdamas šį klausimą sako, kad visuomenė demonstratyviai užleisdavo žy-dams vietas tramvajuose, parem-davo juos maistu ir lėšomis. Į šią veiklą įsijungė ir dvasiškia. E. Ringelum rašo, kad dvasiškia visose Varšuvos bažnyčiose kvie-tė parapijiečius vengti neapy-kantos nuodų, duodamų jiems iš vokiškų rankų. Nežiūrint gre-siančios mirties, lenkai žydams teikė pastogę, plačiai duris at-i-darė vienuolynai, kaimas.

Knygos pabaigoje suregistruo-ta lenkų pagalba žydų gelbėjime, pradedant ambasadorium Papee Vatikane ir baigiant 1944 m. ba-landžio 20 d. įsteigimu gelbėji-mo tarybos.

Tyla Vakaruose

Lenkijos vyriausybė Londone informavo visą pasaulį apie žy-dų persekiojimą Lenkijoje. Pir-mas didesnis leidinys buvo "bal-toji knyga", išleista užsienio rei-ka-lų ministerijos. Vėliau išleisti du tomai "juodosios knygos". Dalis II tomo skirta žydų reika-lams. Idomu, kad Lenkijos vy-riausybė Londone telegramose JAV žydų kongreso pirm. Stp. Veisui ir pasaulio žydų kongreso pirm. N. Goldmanui nurodė sunkią žydų padėtį Lenkijoje, prašydama jiems finansinės pa-ramos. Tačiau tos telegramos ne-susilaukė atsakymo. Po 25 metų tas pats dr. N. Goldman prisipa-žino, kad neviskas buvo padary-ta. Net pranešimai iš okup. Len-kijos atstovo J. Kozelevskio JA V prezidentui nesulaukė pasek-mių.

Šiuo metu šį lenkiškai para-šyta knygą yra labai ir labai ver-tinga lenkų tautai, nes atsklei-džia antrąjį medalių pusę, ku-rios paprastai nerodo žydai. Tad ir kyla klausimas lietuviams: ar ne laikas ir mums ką nors pana-šaus išieiti anglų kalba? Juk tai būtų puikus atsakymas su vo-kiečiais žydų tautos nelaimėj. Paruošė K. Baronas

Ramiojo vandenyno pakrantėmis

STASYS DALIUS

(Tęsinys iš pr. numerio)

Džiunglių mieste

Sunkvežimiai sustoja didelės aikštės viduryje, kurios viename šone kyla ir viršų didžioji pirami-dė — šventykla Jaguar, 200 pė-dų aukščio. Į jos viršų veda ne-paprastai status akmeniniai laip-tai, beveik kaip kopėčios. Kad žmonės bekopdami nenukristų, iki pat viršaus yra ištempta gran-dinė, kurios reikia laikytis. Pira-midė pastatyta iš didelių akme-ninių blokų, viršus padengtas tinklu. Viršūnėje po akmeniniu stogu maža platforma, kur, ma-noma, galėjo būti altorius. Pa-stogėje yra mediniai balkiai, per ilgus šimtmečius gerai išsilakę.

Iš piramidės viršūnės puikiai matosi netoliese kita mažesnė pi-ramidė Masks, 143 pėdų aukščio, dar pusiau apaugusi džiunglių augmenija ir vijokliais. Tiesiog nuostabu, kaip tropikiniai auga-lai pajėgia išsivirti tarp akme-ninių sienų, vietomis net ir akme-nis perskeldami. Darbinin-kai, vadovaujami archeologų, at-sargiai vykdo kasinėjimus, dirb-dami vien tik su kastuvais ir kas-tuvėliais. Kitoje vietoje vyksta atstatymo darbas, panaudojant tokio pat stiliaus plytas ar akme-nis. Kiek toliau — tankus, be-veik neižengiamas, tropikinis miškas, kuris be galo be krašto nusitęsia į visas puses.

Aplink aikštę, be šių dviejų didžiųjų piramidžių, yra kitų pa-statų liekanos: pamatai, aptrupė-jusios, apgriuvusios, vietomis džiunglių medžių šaknimis ap-raizgytos sienos. Didelės palmės ir kiti medžiai sudaro parko įs-pūdį. Vaikščiojame po tų pasta-tų griuvėsių labirintus, kai kur virš 100 kambarių turinčius, ko-piame per akmenis augstyn, lei-džiamės žemyn vis braukdami prakaitą ir skubėdami fotogra-fuoti ar filmuoti. Turistų tarpe dalis visai senų moterų, kurios nepajėgia kartu su visais eiti, su-stoja kvapo atgauni. Vadovas, pa-matęs atsilikusias, stabdo visą grupę, bėga padėti, už rankos pa-vesti, bet juo toliau, juo daugiau atsiranda pavargusių ir atsilie-kančių, nes tvanku ir karšta.

Sustojame prie vieno pastato sienų liekanų, kurių vienoje sie-ronje yra durys. Senjor Ortiz pra-šo atkreipti dėmesį į šias duris arba tiksliau buvusių durų angą, kuri yra trikampės formos — į viršų smailėjanti. Tai seniausia struktūra šiame rajone. Maya in-

dėnai buvo puikūs architektai, bet tais laikais nemokėjo pada-ryti durims staktos, ir todėl smailėjančios durys buvo daro-mos iki 10—12 pėdų aukščio.

Tik dalis rūmų, šventyklų yra atkasta ir nuvalyta nuo džiunglių augmenijos. Kitų vietos yra tiks-liai žinomos, bet paliktos nenū-valytos, nes šiam projektui išlei-s-ta virš 15 mil. dolerių. Daugiau Amerika nebefinansuoja. Kai vadovas parodo vienoje vietoje tankių medžių kauburiu apaugu-sią kalvą, netiki, kad tai pirami-dė, tik gerai išsižiūrėjęs pamatai, kad tikrai taip. Kokia džiunglių jėga, kaip veržiasi viską apsupti, užkariauti, paslėpti, kad žmo-gaus rankų darbo nei pėdsako neliktų...

Nuo mūro sienų vietomis eina žemyn keliasdešimt pėdų gyllo daubos, pilnos buinios atogrąž-nės augmenijos. Tai buvusieji milžiniško dydžio vandens rezervuarai, kurie surinkdavo lietaus vandenį.

Apvaikščiojom, apžiūrėjom apie didžiąją aikštę visus svarbesnius pastatus ir šventyklas. Buvom tiktai centrinėje aikš-tėje ir centriname akropolyje, nes visas Tikal plotas užima ke-lėtą kvadratinį kilometrą. Tač-čiau ir iš to, ką pamatėme, gali-ma buvo susidaryti vaizdą apie statybos didybę ir mastą džiung-lių viduryje.

Pokalbis su inžinierium Grįžę viešbučio valgykloje gauname pietus ir tuojau po to lankome nediduką muzėjaus pa-statą, kuriame sudėtos iškasenos iš Tikal piramidžių aplinkos. Muzėjaus konstrukcija pritaiky-ta tropikiniam klimatui: stogas ir pusiau atviro sienos su už-daru kiemeliu viduryje. Bežiū-rinėjant eksponatus ir beklau-sant paaiškinimų, staigiai pranešama: kurie nepasilieka čia nakvynai, turi išvykti, nes lėk-tuvas jau laukia. Tad paskubo-mis spaudžiamė ranką senjor Ortiz ir apie dešėtas keleivius nusukubame prie belaukiančio lėktuvo.

Kelionei atgal skirtas jau ma-žesnis lėktuvas, pasirodęs daug įvairaus bagažo, kad net kaiku-ris sėdynės išimtos ir sukratū-ryšaliai. Į Gvatemalos miestą grįžta mažesnė dalis keleivių, nes kaikurie pasilieka nakvoti džiunglių viešbutelyje. Lėktu-vui pakilus, metame paskutinį

žvilgsnį į džiunglęse dunksan-čias piramides, skaisčiai saulės apšviestas ir žalume paskendu-sias. Greitai Tikal dingsta ir matai tik džiungles, slėnius, kalnų viršūnes. Kalnuose lėktu-vas patenka į lietaus debesį ir staiga aplinkui sutemsta — nie-ko nebesimato. Lėktuvas kauk-damas neria augstyn, pakyla virš debesų ir žemės nebesi-mato.

Artimiausioje sėdynėje sėdi keleivis, gerokai saule ideges, sunkiais batais apsiavęs. Jis klausia, kaip patiko išvyka į Ti-kal ir pati kelionė. Užsimezgus pašnekiesiui, sužinau, kad tai ka-syklų inžinierius, dirbąs atokioje kalnų vietovėje, kur jokio su-sisiekimo, išsiskyrimo mulus, nėra. Kai reikia mašinoms kurios nors dalies ar medžiagos, trans-portas mulais užtrunka dvi sa-vaites. Dabar tas inžinierius, li-dimas indeno darbininko, vyksta į miestą pasiimti reikalingų medžiagų. Pastieirauju, kiek ka-sykluose ir aplamai Gvatemaloje darbininkams mokama atlygini-mo. Kvalifikuotas, su specialy-be, darbininkas uždirba iki \$5 į dieną. Tai esąs labai geras atly-ginimas. Paprastas darbininkas teuzdirba apie \$1 į dieną, o ūkiuose — 50-70 centų į dieną. Specialistai, kaip inžinieriai, ge-rai apmokami, bet nusibosta gy-venti atokiose vietose ir primi-tyviosiose sąlygose, kur ištisus mė-nesius nesutinka baltojo žmo-gaus. Mano bendrakeleivis inži-nierius dirba jau virš penkerių metų ir su indėnu kalbasi ne ispaniškai, bet vietine tarme.

Laimingai sugrįžom į Gvate-malos miestą. Atsisveikinu su šnekiu inžinierium ir susirandu belaukiantį taksį. (Bus daugiau)

City Driving School

Prinajinta Ontario Saftet Ivos. Baigti šia mokyklą gauna piers-ni auto draudimą. Nemokami nurodymai klaseje ar namuose turinčioms laikinoms leidimams. Mokiname vairuoti standartine ir automatineis mašinomis.
 1076 BATHURST ST.
 Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

Fleet Electric Co. Ltd.

ELEKTROS RANGOVAS
 Atlieku visus elektros įrengimo darbus
 923-7194. Sav. A. Ceponis

A + A

JUOZUI ŠVEGŽDAI mirus, jo žmonai **ELEONORAI** ir dukrai **LAIMAI** liūdesio valandose gilią užuojautą reiškia —

E. K. Galiuskai

Netikėtai baigus šią žemišką kelionę

A + A

JUOZUI ŠVEGŽDAI, jo žmoną **ELEONORĄ** ir dukrą **LAIMUTĘ** skausmo valandose nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė —

A. A. Šmigelskiai
P. L. Murauskai

A + A

JONUI BALTAKIUI

mirus, sūnų **JONĄ** ir dukrą **IRENĄ VADAUSKIENĘ** su šeimomis giliai užjaučiame —

O. J. Skėriai

O. J. Ražauskai

A + A

JONUI BALTAKIUI mirus,

jo žmoną, dukrą **IRENĄ**, sūnų **JONĄ** bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučia —

F. Gikis

A + A

JONUI BALTAKIUI mirus, Jo žmonai ir šeimai reiškiamė gilią užuojautą —

A. A. Kocenai

Mūsų skyriaus narei **VERONIKAI STANAITYENI**, jos mylimai sesutei mirus Lietuvoje, reiškiamė nuoširdžių užuojautą ir drauge liūdimė —

KLK Moterų Draugijos Hamiltono skyrius

Mylimai sesutei mirus Lietuvoje, liūdinčią **VERONIKĄ STANAITYENĘ** nuoširdžiai užjaučiame —

S. S. Rakščiai

L. J. Kriaučiūnai

Fruitland, Ont.

Mylimai **MAMYTEI** Lietuvoje mirus, sūnui **JURGIUI ASTRAUSKUI** ir jo žmonai nuoširdžių užuojautą reiškia —

B. Galinienė

K. V. Kalendros

PADĖKA

Ir prabėgo drauge gyvenimas kaip sapnas, tepalikdamas brangius atsiminimus ir vienuamį širdyje.

Mirus mano mylimam vyriui **AJA ZIGMUI PILIPONIUI**, nuoširdžiai dėkoju: gerb. kun. B. Mikalauskui, OFM, už lankymą ligoninėje, aprūpinimą ligonio sakramentais ir palydėjimą į amžinojo poilsio vietą; J. Vyšniauskui už taip gražų vargonavimą ir giedojimą bažnyčioje; ramovėnams už stovėjimą garbės sargyboje prie karsto, už gėles, pasakytą kalbą kapinėse, už užbėrimą žemės iš Lietuvos ant jo karsto ir įteikimą man tautinės vėliavos; KLB St. Catharines apylinkė už gėles ir atstovo pasakytą kalbą kapinėse, SLA kuopai už gėles ir gražią kalbą.

Mano gili padėka visiems brangiems tautiečiams už pareikštą užuojautą, gėles, užprašytas šv. Mišias, aukas vėžio draugijai, už lankymą laidojimo namuose ir taip gausų dalyvavimą palydėjime į amžinojo poilsio vietą.

Nuoširdžiausia padėka visiems velionį lankiusiems jo sunkios ir ilgos ligos metu ir mane moraliai rėmusiems, atsiuntusiems jam gėlių ir piniginę dovaną.

Liūdinti našlė **ALDONA PILIPONIENĖ**, dukros, žentai ir anūkai

KLAUSKITE-PATARSIM-PADĖSIM

Patarimų tarnyba "Tėviškės žiburių" skaitytojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyriaus tarnyba. Skatytai kviečiami kreiptis raštu į "T2" redakciją įvairiais klausimais, kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "T2". Skyrių redguoja teisininkas V. Mastis.

Mano vyras dirba mažoje bendrovėje. Uždarbis jam visada mokamas pavėluotai. Ar nėra įstatymo, kuris priverstų darbdavius užmokėti pilną atlyginimą ir laiku? Vyriausybė turėtų ką nors šiuo reikalu daryti. S. Benė

Ontario vyriausybė yra tą reikala sutvarkiusi. Pagal naujus nuostatus, darbo departamentas išreikalauja darbininkų atlyginimą, jei darbdavys atsisako sumokėti. Be teismo tas departamentas gali išreikalauti iki \$1.000. Jei turite skundą dėl atlyginimų, raskite: Employment Standards Branch, Ontario Department of Labour, 74 Victoria St., Toronto, Ont. Kaikuriuos bendroves priklauso federacinei valdžiai. Tokiu atveju Jums bus pasakyta į kurį federacinį skyrį kreiptis. Visi darbdaviai privalo darbininkams mokėti nemazą kaip \$1.30 į valandą — tiek pat vyrams ir moterims. Statybos darbininkams šis minimumas yra \$1.55 į valandą. Šiuo metu šis taisyklė negalioja valgyklų, aludžių ir viešbučių darbininkams, bet nuo š. m. spalio mėnesio bus taikoma visiems. Jei darbininkas dirba daugiau kaip 48 valandas į savaitę, už viršvalandžius jam turi būti mokama pusantro karto. Už darbą per įstatymines šventes — N. Metų dieną, Didįjį Penktadienį, Viktorijos dieną, Dominijos dieną, Darbo dieną, Padėkos dieną ir Kalėdas taip pat turi būti mokama pusantro karto. Studentams, laikinai dirbančioms vasarą, minimumas yra \$1.00 į valandą.

Darius ir Girėnas - nušauti

Tai rodo surinkti duomenys, liudijimai ir samprotavimai

JUOZAS L. GIEDRAITIS

menys spaudoj pareiškė savo nuomonę, kad lakūnai buvo pašauti, bet jų pavardės neskelbė. Tikrai nurodoma, kad lakūnai buvo pastebėti pasilenkę iš lėktuvo. Paskiau stovyklos sargyba pasisakė, kad jie manė lėktuvą esant lenku, „priešo“ lėktuvą, mėginantį fotografuoti stovyklą. Berlinkenas ir Soldinas yra labai arti neramaus lenkų fronto. Lėktuvus nuskrido

pietu-vakaru link. Kas atsitiko prieš jam nusikendant? Visi tragedijos įrodymai paskubom pašalinti prieš Lietuvos atstovams atvykstant tirti. Kūnai nuvežti ir padėti prie 6 sargybinių. Jie skubiai padėti į karstus, kurie užcinuoti. Taip skubinta, kad Kaune atidarytam vienam karstui rasta net 3 rankos. Lėktuvu likučiai nugabenti Soldinai ir

užantspauduoti vagone. Lietuvos vyriausybė reikalavo grąžinti dalis. Sugrąžinus sustatė tik du trečdalius lėktuvo. Kodėl kitos dalys negrąžintos? ... Pirma oficialus nacių pareiškimas sakė, kad lakūnams pritrūko gazolino ir buvo priversti leisti miškan... Gydytojai 3 mėn. dirbo atitaisydami kūnų (balzamuo-jant — JLG) išvaizdą. Tačiau Dariaus kūnase buvo matyti ke-

lios skylės. Prancūzų laikraštis pareiškė, kad iš Girėno kūno išimtos kulkos. Kitu pranešimu vieno lakūno krūtinėje rastos 3 kulkos... (Sp. 1., 292-293)

Savaime aišku, kad prieštara-vimų buvo ir turėjo būti daug, nes visus suklaidino nacių Vokietija ir kairieji Lietuvos pa-reigūnai.

Kodėl slėpta?

Naciškoji Vokietija, apsižiūrėjusi, jog pašovė JAV lėktuvą ir du Amerikos lietuvių-didvyrius, pasijuto keblioje padėtyje ir dėlto prašė Lietuvos vyriausybę tą reikalą užtrinti. Lietu-vas skridimas iš JAV į Kauną Vokietijai nebuvo praneštas. Ekonominiais ir politiniais su-metimais Lietuva tada negalėjo didinti nesuspėjusių su savo galingesniu kaimynų, kai ypač Lietuvos žemės ūkio gamybos perteklius daugiausia buvo eks-portuojamas Vokietijon.

Lietuvos telegramų agentūra ELTA pasiskubino pranešti, kad Darius-Girėnas nebuvo pašauti, ir paneigė faktą apie rastas kūnuose kulkas. Lietuvos vyriausybės paskirtoji komisija įvykiui iširti padarė taip pat klaidingą sprendimą, nes ir ji buvo suklaidinta svarbiausiu doku-mentu skrodimo protokolu Mi-nėtoji komisija pareiškė: „Gy-dytojų specialistų pranešimu, la-kūnų kūnuose nerasta jokių pa-šovimo žymių ir bendrai pėdsakų, kurie duotų pagrindo ko-kiems įtarimams apie pašovi-mą“ (Sp. 1., 288).

Lakūnų Dariaus ir Girėno kū-nus skrodė ir juos balzamavo Lietuvos Vytauto Didžiojo uni-versiteto medicinos fakulteto anatomijos katedros vedėjas prof. Jurgis Žilinskas ir teis-minės-socialinės medicinos ka-tedros vedėjas plk. dr. Kazys Oželis. Lietuvos prezidentas, pa-sišaukęs prezidentūron skrodi-mą dariusius profesorius, įsakė jiems tą faktą, kad rado kulkas, nutyliėti. Esą Dariaus-Girėno vis-ien nebepriksišim, o Vokietija grasinanti mus paspausti poli-tiskai ir ekonomiškai. Priešin-gu atveju abu profesoriai gali netekti užimamų vietų. Tokiai padėčiai esant ir išėjo, kad Da-rius-Girėnas nebuvo pašauti.

Prof. Žilinsko pareiškimas

Jis faktą išdėstė man, taip pat girdint ir kitoms, Hartforde pats prof. dr. Žilinskas, drauge pridėdamas pastabą, kad dabar galima jau ir netyliėti, nes ne-bėra kas saisto aną įpareigoji-mą: nėra nei Lietuvos, nei Vo-kietijos, nei prezidento, tą įpa-reigojimą įsakiusio. Profesoriai visą laiką jautė savotišką slo-gų-tį tuo nutyliėjimu. Kartą net ir Lietuvoje prof. Žilinskas buvo tai pasakęs prof. dr. Vytautui Avizoniui, bet prašęs tylėti. Taip pat tai buvo pasisakęs kai-kam ir prof. dr. Oželis. Šiandien, kai nebėra jų gyvų, reiktų pa-sisakyti visiems liudininkams, kuriems jie buvo pasakę apie rastas kulkas Dariaus-Girėno kū-nuose!

Istorija dar tuo nesibaigė. Kai naciai pradėjo žygiuoti Lietu-von ir iki Volgos, kai pradėjo deginti žydų lavonus, tai ir Da-rius-Girėno karstai buvo pa-slėpti mūsų patriotų, kad jie ne-būtų sudeginti. Jie išliko. Po II pasaulinio karo jų karstai rasti imtyrty universiteto sienoje. Jie iš ten išimti. Padarytas papildo-mas tyrimas, ar jie buvo nušau-ti. Tai atlikta su atitinkamu ty-rimo protokolu, kad jie buvo nušauti. Kalbėjau su vienu iš tą tyrimą dariusių Lietuvoje. Dabar Dariaus-Girėno kūnai yra palaidoti Augštųjų Šančių karių kapinėse Kaune.

Darius ir Girėnas įrodė pa-sauliui lietuvių tautos glūdinčią dvasinę galybę. Ar pakaks drą-sos atsiliepti visiems, kurie ka-nors žino apie Dariaus-Girėno nušovimą bei nuslėpimą? Tiek Dariaus-Girėno garbė, tiek Lie-tuvos garbė reikalauja galutinio išaiškinimo.

Priesaiką savanoriai garbingai ištesėjo. Nebedaug gyvųjų tarpe kūrėjų-savanorių beturime. Rau-donieji ir rudieji okupantai juos persekiojo ir naikino. Daug jų iš-tremtų Sibire žuvo taigose nuo al-kio ir nepakeliamų darbų bei šalčio. Pagaliau prisidėjo pri-vestinė emigracija, neįprasti se-natvėje darbai, maistas, klimatas ir t. t. Dar išlikę kūrėjai savano-riai stengiasi išiepti heroišką dvasią priaugncijai lietuvių kartai, kad išmušus valandai at-sirastų nauji savanoriai, sugebą taip pat aukotis už savo tėvų že-mę.

Tuo tikslu čikagiečiai kūrėjai-savanoriai š. m. gegužės 11 d. Čikagos Jaunimo Centre ruošia viešos juos priesaikos 50 metų mi-nėjimą. 11 val. Tėvų jėzuitų kop-lyčioje bus pamaldos. Aikštėje prie paminklo žuvusiems už Lie-tuvos laisvę ir nepriklausomybę bus žuvusiųjų pagerbimo ape-gos. Jaunimo Centro didžiojoje salėje paskaita skaitys pedagogi-no instituto dir. D. Velickas. Pa-skaita bus iliustruota skaidre-mis. Po to sveikinimai, dainos, choras ir pan.

Kun. Skilandžiūnas — sukaktuvininkas

Otavos apylinkė šiemet gau-su sukaktį. Pati B-nės apylin-kė metų pradžioje paminėjo sa-vąjį dvidešimtmetį, o šiuo metu pagerbia savąjį dvasinį vadovą, kuriam sukanka 25 metai kun-gystės, 50 metų amžiaus, 15 metų darbo Otavos arkivysku-pijoj. Šią trigubą sukaktį mūsų B-nė paminėjo kovo 30 d., o parapija South March, kurioje jis klebonauja, sukaktį minės gegužės 4 d. Mūsų šis minėji-mas buvo sujungtas su velyki-nio susikauptimo rimbim ir aga-pe. Minėjimui vadovavo ir ati-daromajį žodį tarė B-nės pirm. Prišėpionka. Jis pakvietė inž. A. Paškevičių, kaip ilgiausią va-dovavusį mūsų B-nei ir geriau-siai pažinusių kunigą Viktorą, tarti išsamesnį žodį. Prelegen-tas paminėjo jo gyvenimo ryš-kesniasias datas, papasakojo, kaip buvo išsipurpinta, kad lie-tuvis kunigas galėtų apsigyventi Otavoje, priminė kun. Pr. Gai-dos paslaugą, Kunigų Vienybės pagalbą ir išryškino kun. Vik-to-ro, kaip ganytojo ir visuomeni-ninko, būdinguosius veiklos bruo-zus. Kun. Viktoro būdai yra bū-dingai rūpintis pirmiau kitais, duosnia pagalba artimui. Jis yra didžiai pakantus, pilnas inicia-tyvos ir gerų sumanymų, malonaus ir nuotaikingo būdo.

Sveikintųjų buvo visa eilė. Tė-vų pranciškonų vardu sveikino — Tėvas Rafaelis, dalyvavęs iš-kilmės ir vedės rekolekcijās, Otavos lietuvių jaunimo vardu — Danytė, krašto valdybos var-

du — dr. M. Ramūnienė, PLIAS Otavos skyriaus vardu — inž. dr. A. Jurkus, Lietuvių Fondo — Otavos apyl. įgaliotinis inž. A. Paškevičius, išeikęs ir dovanėle. Pabaigoje apyl. v-bos vardu la-bai jautrų žodį tarė p. Jurėnas, įteikdamas bendrą visų dovaną — „trupinėlius savos širdies“. Sukaktuvininkas visiems nuo-sirdžiai padėjo. Po to buvo suneštinės vaisės — kavutė.

Albinas Vilniškis

Kun. dr. Viktoras Skilandžiūnas, kuriam š. m. gegužės 7 d. sueina 25 metų kunigystės sukaktis. Šiuo metu jis klebonauja Otavos vyskupijos kanadiečių parapijoj ir yra Otavos lietuvių kapelionas

Telkiama antroji milijono pusė

JAV Lietuvių Fondo narių su-važiavimas įvyko kovo 29 d. Či-kagos Jaunimo centre. Suvažia-vimas pradėtas pamaldomis už mirusius narius Tėvų jėzuitų koplyčioje ir lietuvių liuteronų bažnyčioje. Suvažiavime dalyva-vė 114 narių su 2043 balsais iš-bendro 2295 skaičiaus. Suvažia-vimo atidare LF tarybos pirm. dr. G. Balukas. I prezidiumą pa-kvietė: dr. V. Šimaitis, dr. K. Ambrozaitis, dr. J. Valaitis, F. Eidimtas (pirmininkavo pakaiti-mis); sekretoriai: Vyta. Kamantas, J. Zadeikis ir A. Juškevi-čius.

LF veiklos apžvalga padarė: tarybos pirm. dr. G. Balukas, valdybos pirm. dr. A. Razma, reikalų vedėjas A. Rėklaitis. Li-gi š. m. kovo 16 d. LF yra sutel-kęs \$567.967. Bostono, Mass., apylinkė surinko virš nustatytos normos \$2.000. Filadelfija — \$1.200, East Chicago, Ind., — \$2.641. Kaikurios apylinkės bai-gia išpildyti normas. Daugelis jų jau yra per pusę persitrysios už metų, kitų tikslas bus pasiektas.

Iki šiol aukojo 139 gydytojai \$100.000, 61 kunigas — \$20.000, 70 inžinierių-architektų — \$19.000, 34 profesoriai ir daktaro laipsnį turį — \$25.000. LB apy-linkiu 49 įnašai siekia apie \$20.000. Įvairių organizacijų 145 įnašai siekia virš \$33.000. Mirusių narių yra 45, kurių įna-

šas siekia virš \$16.000. Pomirti-nių įnašų yra 327 su \$65.000. 1968 m. gauta įnašų \$116.000, pelno — \$28.300. Iš viso pelno gauta iki šiol \$68.000. Pelno pa-skirstymo komisijos vardu kal-bėjo dr. J. Valaitis. Dr. G. Ba-lukas įteikė čekius: JAV LB švietimo tarybos atstovui Kava-liūnui \$5.000, „Lituanus“ žur-nalo red. dr. T. Remeikiui \$500, Vasario 16 gimnazijos atstovui kun. B. Sugintui \$500, pedag. instituto atstovui K. Girviliui \$1.300. Kitos pašalpos būsi-amos išmokėtos vėliau.

Perrinkti 6 tarybos nariai: dr. V. Šimaitis 1574 b., A. Rėklaitis 1393, dr. K. Ambrozaitis 1387, inž. V. Naudžius 1185, S. Rauckinas 1162 ir F. Eidimtas 1156. Kandidatu liko dr. E. Len-kauskas 1004. Revizijos komisi-jon išrinkti: Vyta. Kamantas 1966, K. Grina 1782, J. Sadūnas 1305; kandidatu — A. Baleišis 599.

Dėl LF tolimesnės veiklos bu-vo gyvos diskusijos. Visi kalbė-jusieji pritarė vadovybės pla-nams, ypač užgryvę pasirašytą sutartį su prof. Z. Ivinskiu pa-ruošti tritromė Lietuvos istoriją. Be to, pasisakyta ir dėl pelno paskirstymo. Suvažiavimas užtruko apie 7 valandas: buvo darbingas, be-ginčių ir tuščių kalbų. Visą laiką suvažiavimą sekė spaudos atst-ovai. J. Erydis

PADEKA

Baigdamas mūsų metinių pobūvių ir parengimų sezoną, rei-kiame padėką visiems mūsų rėmėjams ir lietuviškai visuomenei už dalyvavimą ir paramą mūsų darbui. Ypatingai nuosirdi padėką gerb. klebonui Tėv. Placidui Barui, OFM, už lengvatą naudojantis sale. Gili mūsų padėką rėmėjų valdybai, su kuria taip buvo lengva ir miela dirbti: pirmininkei L. Murauskienei, S. Aušrotienei, V. Da-lindienei, A. Levišauskienei, D. Reginienei, J. Vingelienei; taip pat visoms mielosioms ponios, padėjusioms suruošti bazarą, išiepti pyra-gus, pagaminti valgius Atvelykio parengimui. Taipgi nuosirdus ačiū šauniai Velykų bobutei p. Nakrošienei.

Ta pačia proga reiškiamė nuosirdžią padėką Prisikėlimo parap-jos kredito kooperatyvui už paskirtą \$250 auką ir „Paramos“ kre-dito kooperatyvui už \$50 auką.

Visiems esame dėkingos ir prisimename Jus savo maldose —

N. P. M. seserys

Urkisėj Amerikos lietuviai lakūnai Darius ir Girėnas prieš pakildami Lietuvos link

Laikraščiai, redaktoriai ir skaitytojai

V. SARKA

„Buvo džiugu skaityti „T2“ nr. 15 St. Maziliaus nuomonę apie mūsų spaudą ir jos skaity-tojus. Visi stebint ir nuogstau-jant dėl mūsų lietuviškos spau-dos kelio, teko nekartą stebėtis dideliu lietuviškojo skaitytojo viešu pasyvumu. Neviešai gi kalbant, nevenias lietuviškos spaudos skaitytojas paleidžia ne-trumpą seriją kaltinimų lietu-viškų laikraščių adresu. Ir kai visą tai išklausai, pajunti, kad skaitytojas nori lietuvišką laik-rasčių skaityti, tačiau jame vis labiau pasigenda didesnio atvi-rumo ir įvairumo.

Kai iš laikraščių leidėjų vis dažniau pasigirsta nusikundi-mai dėl įvairių sunkumų, pra-vartu ir skaitytojams savo nuo-mones tuo klausimu pareikšti. Reikia sutikti, kad St. Maziliaus žodis buvo visiškai savo vietoje. Norėtusi, kad tokių nuomonių pareiškimų būtų daugiau, nes tai prisidėtų prie nusistovėjusios lietuviškos spaudos rutinos pa-judinimo.

Skaitytojai — ne lėlės
Tai mintys, į kurias lietuviški laikraščiai turėtų atkreipti savo dėmesį. Kiek tai liečia įvairius pamokymus ir priekaištus, jų nemėgsta beveik visi žmonės, o kartais ir redaktoriai. Nežinūnt, to, skaitytojai irgi nėra tik šalin pamesti daiktai, nėra vien tik marionetinės lėlės, todėl ir jie kartkartėmis gali tarti savo žo-dį. Ir net toki, kuris redaktorių neapverčia panegyrikomis, bet pasako nemalonią teisybę.

Teko pažinti tėvą, kuris ne-kartą prisipažino, kad jis daug ko pramokėjęs iš savo jaunuo-lių sūnų. Išklausius jo pasipa-sakojimų, tenka prisipažinti, plačiau atsivėrė ir mano pasa-lui durys. Anksčiau apie tai net nebuvo pagalvota. Ir redaktorių atveju kairiųjų pastabos ne-turėtų jų labai užgauti. Ypač jei tos pastabos yra su geru pa-grindu. Gal asmeniškai ir ne-malonus.

Skaitytojo ar bendradarbio ignoravimas yra nemandagumo ir silpnybės ženklas. Abipusis visų bendradarbiavimas lietu-viškai spaudai būtų naudingas. Prie to daug prisidėtų ir tie skaitytojai, kurie savo mintis, užuot neviešai išdrožę nieku ne-kaltam asmeniui, jas pasiūstų savo laikraščio redaktoriui. Ir jei toks redaktorių drįstų jo mintis spausdinti, sakykime — nuosirdus bendradarbiavimas jau prisidėtų. Taip pat pridėtu-mė: laikraštis ir skaityti pasi-darė įdomesnis.

Balsas per laikraštį
Pažįstu vieną lietuviškų laik-raščių bendradarbį, kuris savo nuomonėmis gana aktyvus ir vie-name amerikietiškaime laikraš-tyje. (Be to bendradarbio leidi-mo pavardės nedrįsčiau skelbti!) Šis asmuo savo nuomonėmis ge-rokai pabombarduoja amerikie-tiškąjį laikraštį. Ten jis kovoja su hipiais, kartais paliečia rinki-minius krašto ar vietos reikalus, o kartais pakritikuoja ir užsienio

politikos klausimus. Reaguoja ten, kur mato reikalingą. Ame-rikietiškas laikraštis jo mintis beveik visada spausdina. Atlygi-nimo už tai jis negauna ir nelau-kia. Jam atsimoka kiti skaityto-jai, reaguodami savo nuomonė-mis, o kartais ir telefoniniais grasinimais: nustok taip rašyti, arba būsi „sutvarkytas“! Kiek ži-nau, jis nenustoją rašes ir dar nebuvo „sutvarkytas“!

Gyvenimo ir įvairumo
Labai norėtusi, kad lietuviš-kos spaudos skaitytojai parodytų didesnio aktyvumo lietuviško gy-venimo reikaluose, tuo pačiu pri-sidėdami ir prie laikraščių įvai-rėjimo. Kad būtų įdomesnis laik-rasčiai, jame reikia ne tylėjimo ar nutyliėjimo, bet kalbėjimo. Ja-me reikia ir įvairių sričių moks-lininkų, ir pamokslininkų. Jame

reikia informacijos ir mutacijos. O kas tai gali sukelti? Tai gali padaryti ir skaitantieji, ir rašan-tieji! Dideli daiktai padaromi tik tada, kada nežiūrima ir nelau-kiamą užmoskesio!

Ir jei viešai „T. Ziburiuose“ lietuviškosios spaudos reikalu pasisakė St. Mazilis (ačiū jam!) kartais pažįsta asmenis, kurie nustojo rašyti dėlto, kad redak-toriai neparodė jiems paprasčiausio mandagumo ir dėkingu-mo, tai norėtusi jį paskatinti, kad jis prikaltėtų tuos žmones vėl į lietuviškos spaudos pusla-pius grįžti. Ir grįžti ne vien dėl redaktorių, bet dėl lietuvių skai-tytojų, kuris kiekvieno rašančio išskėstom rądom laukia. O jei atsiranda nemandagų ir nedė-kingų redaktorių, tai gal St. Ma-ziliaus reagavimas jiems paga-liau atvers akis ir suteiks pro-gos truputį pagalvoti?

Pirmieji, sugiedojo Lietuvos himną

Kūrėjas-savanoris K. PETRAUSKAS

Mūsų tautos himną, kurį iki 1940 m. kiekvienas mūsų kariuo-menės dalinys kas vakarą po pa-tikrinimo giedojo, po virš šimt-mečių mūsų tautos nelaisvės ir priespaudos 1918 m. spalio 17 d. Vilniuje pirmą kartą viešai su-giedojo mūsų kariuomenės savano-riai, kurių tada tebuvo dar tik apie 20 vyrų būrelis. 1918 m. lapkričio 1 d. savanoriai sudarė pirmą viešą karinę sargybą prie Lietuvos Tarybos rūmų. 1919 m. sausio 1 d. savanoriai Vilniuje, Gedimino kalno pilies bokšte, po amžių nelaisvės pirmą kartą viešai ir iškilmingai išskėlė mūsų tautinę trispalvę vėliavą. Tai bu-vo labai džiugus ir jaudinasis isto-rinis momentas. Pavakario sau-lės spinduliuose visomis trimis spalvomis gražiai sužėjęsji vė-liava sujudino jos iškėlėjus. (Kas jie buvo, galima rasti St. Butkaus knygoje „Vyrai Gedimi-no kalne“).

1919 m. pradžioje, kai trys Maskvos revoliucinės divizijos žygiavo į Lietuvą užgniaužti jos pastangų atkurti nepriklausomy-bę, vyrai, išgirdę jaunutės vyriausybės desperatišką pagalbos šauksmą, pirmieji išėjo į karą. Tie vyrai vadinami kūrėjais sa-vanoriais. Tik jie sudarė Lietu-vos kariuomenės branduolį.

Kas gi tie garbingi pradininkai buvo? Tai buvo už Lietuvos lais-vę įvairiuose sukilimuose žuvu-sių, savo krauju laisvės sėklą sėjus-ų ainių. Tai buvo palikuonys kalėjimuose nukankintų, sušau-dytų ir pakartų, Sibiro sniegy-nuose takus pramynusių, įvai-riais laikais už Lietuvą kovuju-sių tautiečių.

Tai jaunuoliai, įkvėpti didin-gos mūsų tautos praeities žygiu, jos didvyrių pavyzdžiu, idealisti-no patriotizmo.

Vienėdijose, kaimuose ir mies-teliuose, kur siautėjo okupacinis prievartavimas ir banditizmas, kur žmonės slėgė rytojaus bai-

Gintautas Neimanas ir Paulius Alšėnas, „Grandinė“ šokėjai, energingai atlieka Ožello šokį „Grandinė“ koncertuos gegužės 3 d. Hamilton, Ontario

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SVIEČIA PROPAGANDISTUS

Vilniuje įvyko dvi dienas trukusi konferencija tema "Leninė nacionalinė politika ir internacionalinis darbas žmonių auklėjimas". Vilniškės kompartijos centrinio komiteto propagandos ir agitacijos skyriaus vedėjas P. Mišnio teigimu, konferencija buvo skirta Lenino šimtosioms gimimo metinėms, tačiau jai turbūt daugiau rūpėjo sovietinės invazijos į Čekoslovakiją ir L. Brežnevo doktrinos gerokai susilpnintos propagandistų pozicijos. Tokia mintis persi padaryti pranešimai: maskviečio prof. dr. M. Sumkovo — apie kultūrinės revoliucijos klausimus, maskviečio filosofijos mokslų kandidato A. Zozulios — apie socialistinio internacionalizmo problemas, sovietinio kooperacinio instituto Vilniaus neakivaizdinio fakulteto docento V. Lazutkos — apie lenininę nacionalinę politiką ir šiuolaikinį antikomunizmą, Vilniaus universiteto teisės fakulteto docento A. Burkauskio — apie nacionalinį suverenumą ir socializmą. Su internacionalinio darbo žmonių auklėjimu susiję kompartijos centrinio komiteto skyriaus vedėjas pavaduotojas S. Simkus ir Vilniaus auštosios partinės mokyklos vyr. dėstytojas A. Smirnovas. Konferencijoje dalyvavo "žinijos" draugijos lektorai, kompartijos miestų ir rajonų metodinių tarybų pirmininkai, propagandos ir agitacijos skyrių bei politinio švietimo kabinetų vedėjai, augusių mokyklų dėstytojai ir netgi kompartijos centrinio komiteto darbuotojai.

MOKYMO PRIEMONIŲ PARODA

Vilniaus VII vidurinėje mokykloje buvo surengta miesto mokyklų užsienio kalbų vaizdinių ir mokymo priemonių paroda, kuriai daugiau kaip 200 eksponatų pagamino mokytojai ir mokiniai, padėdant žaidimais, fonetinėmis lentelėmis, dalomąja medžiaga ir baigiant albumais. Pirmoji tokia paroda prieš porą metų buvo surengta miesto švietimo skyriaus metodinėje kabinete. Šiemetinė turėjo daugiau eksponatų, kuriuos buvo sutelkę S. Gavėnaitis vadovaujama parodos komisija. Už mokymo ir vaizdines priemones I vietą laimėjo XV, II v. — XXI ir III v. — I Vilniaus miesto vidurinės mokyklos. Mokyklų su susiprintu užsienio kalbos dėsnytu grupėje pirmąsias vietas laimėjo XVI (vokiečių k.) ir VIII (anglų k.) vidurinės mokyklos.

NAFTA IR JOS PROBLEMAS

Jurbarko bus pradėta naftos perdirbimo įmonės statyba, kurios techninė dokumentacija ruošia Leningrado projektavimo institutas "Lengiprozgas", nors ši įmonė buvo susilaukusi nemažos opozicijos dėl Nemuno gresiančio užteršimo. Administracinio pastato projektą paruošė Kauno pramoninės statybos projektavimo instituto vyr. inž. A. Bulota, architektas S. Bartusevičius ir konstruktorius R. Mildažis. Šis 11 augstų pastatas bus sujungtas su trijų augstų priestatu, kuriame numatoma įrengti priemiestinio autobuso stotį, 250 vietų konferencijų salę, mokymo kombinatą, skaičiavimo centrą ir automatinę telefonų stotį. Lietuvos naftos pajėkos tebevykdomos prie Gargždų ir Plungės, kur nesitinkama naujų laimėjimų, išskyrus pernai prie Gargždų aptiktus dar pramoninės naftos

šaltinius. Naujas gręžinys yra pradėtas Vilkėčių pajėkų rajone. Naftos išeikiojimai šiemet paskirta 4 milijonai rublių, darbų apimtis padidinta 46%. Naftos išeikiojimai prie Gargždų tebėra nežinomi, bet spėjama, kad jos gali būti apie 10 milijonų kubinių metrų. Gręžimo meistrus ruošia Vilniaus profesinė technikos mokykla nr. 25, o trejų metų praktiką turintys darbininkai šios specialybės įsigyti siunčiami į Ukrainą. Naftos atliekų jau dabar užterštiems Lietuvos vandens telkiesiems buvo paskelbtas 2-3 spalvų plakato konkursas. Vyr. vandens išteklį naudojimo ir apsaugos valdybos vyr. inž. J. Vaitoska "Valsietiečių Laikraščio" balandžio 8 d. laidoje rašo: "Dallininkai profesionalai, mėgėjai — visi, kuriuos jaudina mūsų krašto upių, ežerų, ežerėlių, kvietimai dalyvauti šio plakato konkurse. Plakate turėtų atspindėti imonių, organizacijų, miestų nevalytą nutekantį vandens daroma žala liudius ūkiui. Netinkamo degalų, tepalų transportavimo, sandėliavimo įtaka aplinkai, vandens telkiniams, taip pat automašinų plovimas, panaudotų tepalų rinkimas, jų sandėliavimas. Nutekantio vandens valymo įrenginių statybos, valymo įrenginių eksploatavimo aktualumas..." Už plakatus skiriamos 150, 75 ir 50 rublių premijos.

NAUJAKURIŲ VARGAI

Tokia antraštė alytiškio Alg. Naujokaitio pagalbos šauksmas paskelbė "Tiesa" kovo 25 d. laidoje: "Džiugu gauti naują, dar dažais kvepiantį buto raktus. Bet kartais šis džiaugsmas trunka nelgali. Gyvenau Alytuje. Butą gavau žiemą. Šilto vandens kranaai yra, už šį paslaugą mokau pinigų, o vandens nė lašo. Ir taip jau treti metai. Tikros kančios prasideda žiemą. Kambarys termometras rodo plus 4 arba plus 6 laipsnius C. Eilu ir miesto komunalinių imonių kombinata. Niekdo doro namo negali paskirti. Bepigiu tiems, kas turi dujų balionus namuose. O mes, mikrorajono gyventojai, dujas gauname centralizotai. Dujų slėgis toks, kad arba verda 2-3 valandas.

Niekdo padėti negalime, — sako miesto dujų ūkio kontoros viršininkas A. Zubrickas. — Tokias dujas atsiunčia. Cisternos pilnos, o manometrai, lyg susitarę, rodo nulį. Kai orai atšils, dujų slėgis padidės...

Rašau šį laišką, o mano vienturtis Ernestas neduoda ramybės, vis priema, parasyk, tėtė, kad darželylopšely irgi labai šalta. Mano mintis nutraukia durų skambutis. Tai vėl iš namų valdybos, jau dešimtą kartą tikrina, ar papildomų radiatorių sekčių kambariuose neprisijungę, ar nevagių nesamos šilumos."

MEDZIOTOJŲ MUZEJUS

Kapskui perkritęsytas Marijampolės Medžiotojų Namuose įrengtas muziejus, kurio eksponatai yra žvėrių ir paukščių iškaškos, briedžių, stūrinų ragai, šernų ilytis, įvairių žvėrių kailiai. Žemės ūkio technikumui deštytoja J. Siniauskas muziejų papuošė apylinkės miškuose ir pelkėse rastų šaknų skulptūromis. Muziejų įrengti padėjo Sagraudis, Šešupės, Kazlų Rūdos bei kiti medžiotojų rateliai. Suvalkiečiai turistai eksponatui šiam muziejui yra paripinę iš Sibiro, poliarinių jūrų ir tropikinių kraštų. V. Kst.

DELHI — TILLSONBURG, ONT.

SIOJ APYLINKĖJE gyvena apie 500 lietuvių, vyksta gan gyvas veikimas, tik niekas apie jį neparaso spaudai. Taigi, nors trumpai pamėkime buvusius įvykius.

PASIRUŠIMAS MISIJOMS Londono vyskupijoje, vadovaujamas Atsinaujinimo Centro, buvo atliktas planingai ir moderniai. Ankety būdu buvo praverstas kiekvienos parapijos tyrimas ir nustatytos jos dvasinės "veidas". Kiekviena parapija gavo apie save leidinį. Parapijų atstovai buvo mokomi vadovauti diskusijoms "siriinkimams. Kiekviena parapija turėjo diskusinių būrelių vadovą-moderatorių. Sv. Kazimiero parapijos moderatorių buvo VI. Miceika. Per penkis sekmadienius parapijos šalies po 11 v. pamaldų diskutuota šios temos: mano kasdieninis gyvenimas, mano šeima, Dievas, maldą ir mano broliai krikščionys, mūsų Bendrija, mūsų parapija. Diskusijose iškelti klausimai pasitęsi Atsinaujinimo Centri ir misijų vadovui.

VAIKŲ EGLUTĖ įvyko sausio 12 d. Įvairia į įdomią programą su vaidinimu paruošė šeštadieninės mokyklos mokykl. A. Ratavičienė ir E. Kairienė.

DELHI ŠAULIŲ BŪRIO sausio 25 d. ruoštas lenkų salėje "Žiemos pobūvis" praėjo su pasisekimu, nors

oras ir nebuvo palankus.

VYKDANT VISŲ KRIKŠČIONIŲ vienybės mintį sausio 26 d. Sv. Jono katalikų bažnyčioje Delhi įvyko visų vietos tikybų tikinčiųjų ir jų kunigų bendros pamaldos. Dalyvavo 3 katalikų ir 4 kiti krikščioniai dvasiškai. Po pamaldų salėje buvo bendra kavutė. Taip daroma nebe pirmi metai.

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS TARYBA papildyta: pakviesta Vanda Garnelienė, Ona Siurienė ir Birutė Vytienė. Taryboje yra 19 asmenų.

SKAUCIŲ "BIRUTES" DRAUGOVĖ iškilmingą sueigą turėjo vasario 16 d. ir atliko įdomią programą; svečius ir viešniais pavašino. Draugovės vadovė — Dalia Norkutė, jos adjuntantė — Daina Augaitytė.

VASARIO 16 ŠVENTĖS MINĖJIMAS įvyko vasario 8 d. Delhi vengrų salėje. Ji atidarė bendruomenės apylinkės pirm. Pr. Žilvytis. Šventės kalbėtojas buvo jaunosios kartos atstovas Linas Kairys, pasakęs gražią ir įsidėmėtiną mintį. Meninė programą atliko solistė iš Montrealo A. Paškevičienė, maloniai nutelkusi klausytojus savo gražiu balsu, davusi įvairių kompozitorių kūrinių. Ji akomponavo Vanda Garnelienė. Į minėjimą atsilankė, palyginti, daug žmonių. (Bus daugiau)

HAMILTONO ATEITININKŲ TRADICINIS

PAVASARIO KARTŪNU BALIUS

ŠĮ ŠEŠTADIENĮ, GEGUŽĖS 3, JAUNIMO CENTRE

Programoje: "Grandinėlės" koncertas • Trys gražiausios kartūnų suknėlės bus premijuojamos • Gros Vytauto Babecko orkestras • Pilnas bufetas • Turtinga loterija

ĮEJIMAS SUAUGUSIEMS — \$3.00, STUDENTAMS — \$1.50 * KVIEČIAMI VISI DALYVAUTI ŠIAME KONCERTE, KUR APRANGA, NUOTAUKA, BESIKEIČIA VAIZDAI PALIKS NEISDILDOMA ĮSPŪDĮ.

KONCERTO PRADŽIA PUNKTUALIAI 7 VAL. VAKARO. SALĖ ATIDARYTA NUO 5.30 V. VAKARO

Valdyba

STAIGMENA!

PO 20 METŲ INGERSOLL PAJUDEJO!

PIRMIEJI ŠOKIAI INGERSOLL

GEGUŽĖS 10, ŠEŠTADIENĮ,

HANDERSON HALL, prie katalikų bažnyčios John Str.

DALYVAUS LONDONO PAGARSEJĘ ŠOKĖJAI • ŠOKIAM GROS ORKESTRAS "TONGO TONES" • BUFETAS SU VISŲ RŪŠIŲ GERIMAIŠ • ŠOKIŲ PRADŽIA 7.30 V. V. • PRASOMĖ VISUS LIETUVIUS IS TOLIMŲ IR ARTIMŲ APYLINKIŲ DALYVAUTI IR PALAIKYTI PIRMAJĄ PARENGIMĄ TARP ANGLISKOS VISUOMENĖS PELNAS SKIRIAMAS PARALYZIAUS ISTIKTIEMS VAIKAMS

HAMILTON

DLK ALGIRDO ŠAULIŲ KUOPA, neseniai kolonijos dėmesį atkreipusi didingų kariuomenės šventės minėjimu, dabar ruošiasi vėl dideliu užmoju. Šį sykį mūsų šauliai minės 50 m. Šaulių Sąjungos įkūrimo sukaktį. Tai bus ir Kanados šaulių rinktinės metinė šventė, į kurią suvažiuoja visi Kanados lietuviai šauliai.

Nemažai jų tikimasi ir iš JAV. Iš programos matyti, kad šventė užtruks dvi dienas — gegužės 17 ir 18 d., Viktorijos D. savaitgalį. Šeštadienį bus liet. krepšinio pasirodymas ir tarpkūpinės šaudymo pirmenybės. Vakare bus įdomus susipažinimo vakaras su turtinga menine programa, kurioje pasirodys sol. V. Verikaitis, dailiojo žodžio meistras A. Sutkaitis, o Montrealo šauliai su vaidins montazą "Subatvakaris". Vakaras bus su vaizmais: šokiama gros V. Babecko orkestras. Sekmadienį suvažiuos šauliai organizuoti dalyvaus AV bažnyčioje iškilmingose pamaldose, kur pamokslą pasakys mons. dr. J. Tadaraukas. Po to Jaunimo C. salėje bus bendri pietūs. Šauliai jau iš anksto patinę bilietus (\$8 asmeniui, pusė kainos sportininkams) ir kviečia visą mūsų lietuviškąją visuomenę būti šio šventės dalyviais. Tokio maldos suvažiuojamą rengiant, reikia įdėti nemažai darbo. Mūsų šaulių kuopa su pirm. P. Kanopa, pasirodo, to darbo nesibaudo. K. M.

MOKYTOJA D. BALSIENĖ pasitraukė iš šeštadieninės mokyklos. Mokykloje ji išdirbo apie 4 metus; šiemet mokė II-rajį skyrių. Dabar ji pradėjo ruošti naują profesiją — įstojo į gail. seserų mokyklą. Mūsų mokykla neteko pajėgios, mokyto darbu atsidavusios mokytojos. Jos vieton grįžo į mokyklą dirbti Kest. Norkus.

BRANT INN BURLINGTON, kur per eilę metų Tautos Fondas rengė savo tradicines Viktorijos Dienos gegužines, jau baigiamas nugriauti. Nauji savininkai žada toje vietoje statyti 44 augstų pastatą už 7 milijonų dol. Jame bus viešbutis, salė, valgykla ir krautuvės.

SLA 72 KUOPOS visuotinis narių susirinkimas — gegužės 10 d., 7 v. v.

V. GERULSKIS ROOFING

DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAIŠAU RINAS IR NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS ARBA NAUJUS IDEU. IKAINOJIMAS NEMOKAMAS. KREIPTIS BET KURIUO LAIKU. MI 83400 ANCASTER, ONT.

KNIGHT RADIO & TELEVISION

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton Tel. 522-5028

ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE, ZENITH BENDROVĖMS

• Pardudame radijo aparatus, poprastus ir spalvotus televizijos priimtuvus, stereo, elektrines krosnis, šaldytuvus, skalbimo, džiovinimo mašinas ir kt.

• Pardudame visus elektrinius aparatus, kaip lygintuvus (prosus), keptuves, valymo bei blizginimo mašinas ir kt.

• Taisom radijo aparatus stereo, televizijos priimtuvus patefonus ir kt.

Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

LIETUVOS REZISTENCIJOS buvusių politinių kalinių sąjungos Cikagos padalinys organizuoja bolševikų ir nacių kacetuose žuvusių lietuvių pagerbimą. Programa: 1. Gegužės 11 d., 10 v.r., Tėvų jėzuitų koplyčioje, Cikagoje, bus pamaldos už žuvusius. Pamokslą sakys kun. K. Juršėnas, ilgą laiką kalėjęs bolševikų kalėjimuose Rusijoje. 2. Po pamaldų Jaunimo Centro apatinėje salėje bus buvusių politinių kalinių susirinkimas. 3. Tą pačią dieną, 4 v.p.p., Jaunimo Centre bus žuvusiems pagerbti akademija. Kalbės kun. prof. Stasys Yla, Stuththo kacetų kalinys. Meninę programą atliks Pedagoginio Lituanistikos Instituto studentai. Akademijos programą pradės prof. M. Mackevičius, Stuththo kacetų kalinys. Salėje bus iš bolševikų ir nacių kalėjų bei iš kacetų išsineštos medžiagos parodėlė. Minėjimo reikalais smulkesnių informacijų galima gauti pas Pilypą Narutį, 6441 So. Washtenaw, Chicago, Ill. 60624, USA. Tel. WA 5-9436, arba pas A. Paškoni, 7247 So. Whipple, Chicago, Ill. 60629, USA. Tel. PR 8-8666.

LIETUVOS REZISTENCIJOS BUVUSIŲ POLITINIŲ KALINIŲ SĄJUNGOS CENTRO VALDYBA

MENO DARBUOTOJŲ "ATVANGOS" sveatinė, S. Monica, Cal, buvo surengta atgaiva "Dirvos" novelės konkurso laureatams — Jurgiui Gliudai ir Andriui Mironui. Pūbiuio dalyviai, vašinami Onos Mironienės, dalijosi konkurso išpūdziais, nagrinėjo premijuotas noveles, tyrinėjo jų savybes, dėl kurių vertintų komisija paskyrė premijas.

JAUNIMO ŽYGIO UŽ TIKĖJIMO LAISVĖ komiteto posėdyje Klevelande buvo svarstomos priemonės pagelbėti Cikagoj sudaryti šios organizacijos finansinei komisijai. Buvo nutarta JZTL pagalbinis komitetas organizuoti Cikagoje, Detroit, Niujorke, Toronte ir kitose didesnėse lietuvių kolonijose.

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ SĄJUNGOS metinė stovykla Dainavoje — rugpjūčio 3-10 d. Stovyklautojai bus apgyvendinti nameliuose arba naujajame pastate, kur viename kambaryje telpa penkos lovos. Atžalynui veiks vaikų darželis, o vyresniems — organizuoti užsiėmimai. Numatoma eile pasikaitų, vakaro programų, pranešimų ir grupinių diskusijų. Registracijos mokeskis: šeimosi kambariuose ir nameliuose \$15, pavieniams asmenims \$5. Kadangi lovos turi matracus, pagalvės ir antklodes, atsivežti reikia tik paklodes ir galbūt papildomą antklodę. Registruojantis prašoma prisijungti registracijos mokesči (čekiai rašomi J. Mikailos vardu), pranešti pavardę, vardą, adresą, kuriam ASS skyriui priklausote, jaunesniui kaip 16 m. stovyklautojų amžių, kelis vaikus leisite į darželį, ar stovyklauosite visą savaitę. Kreiptis į J. Mikailą, 24334 Pierce Ave., Southfield, Mich. 48075, USA.

PUTNAMO MERGAICIŲ STOVYKLA šiemet bus birželio 29 — liepos 27 d. Be eilės jaunų mokytojų, stovykloje dirbs N. Pr. Marijos seserys M. Cecilija, M. Jurgita, M. Eucharista ir M. Viktorija. Stovyklautojų registracija jau yra pradėta.

LIETUVIŲ FRONTO BICIULIŲ centro valdyba, atžymėdama PLB pasiekimus lietuvių šeimos ir švietimo 1969 metus, paskyrė \$400 stipendiją lietuviui, studijuojančiam lietuviškoje Fordhomo universitete. LFB centro valdyba poilsio ir studijų savaitę rengia Dainavoje rugpjūčio 10-17 d. Registruojamasi šiuo adresu: LFB centro valdyba, 24526 Chardon Rd., Cleveland, Ohio 44143, USA. Tel. (216) 531-2190.

ANTANAS VYTAUTAS SAULAITIS, SJ, bus įšventintas kunigu gegužės 17 d. Sv. Juozapo lietuvių bažnyčioje, Waterbury, Conn. Šventinio apeigos lietuvių kalba atliks vysk. V. Brizgys. Pirmąsias Mišias A. V. Saulaitis, SJ, atliks toje pačioje bažnyčioje gegužės 18, sekmadienį. Būsimasis kunigas yra filosofijos magistras, veiklus jaunimo organizacijų narys, didžiausią dėmesį skyręs studentams ir skautams.

ONA RIKLIŪTĖ-BALTRUŠAITIENĖ, knygnešio Antanėlio — Antano Baltrušaičio našlė, mirė Waterbury, Conn. Vėlionė buvo gimusi 1876 m. Kudirkos Naumiestyje. Palaidota Mount Olivet kapinėse. Kadangi

SUDBURY, ONTARIO

SAUNIOS PAGERBTUVĖS. St. Krivicko ir kitų šeimos draugų iniciatyva slovakių salėje buvo surengtos priešvestuvinės pagerbtuvės Irenai Glizickaitėi ir Donatui Cerniui. Įžanginį žodį tarė vyr. organizatorius St. Krivickas, invokacija sukalbėjo kun. Ant. Sabas. Jaunimo vardu sveikino Danguolė Remeikytė, kuri drauge su Dana Kusinskyste ir Zita Griškonyte padainavo "Dainuok, sesute, lepūnėle..." pritarėdama akordeonu. Kadangi buvo ir angliškai kalbančių, tai J. Staškus sveikino angliškai. Jautrią sveikinimo kalbą pasakė ir J. Krucas. Salėje buvo daugiau kaip 100 žmonių, nes abudu jaunuojai čia kartu praleido jaunystės dienas mokykloje ir bendruomenėje, o Irena yra ypač pasijmėjusi lietuviškuose parengimuose. Sužadėtiniai gavo daug vertingų dovanų. A. Kusinskis, A. Gatautis ir D. Remeikytė grojo šokiama. Vaisės paruošė A. Prancėnienė, M. Prancėnienė.

Jonas Cebatorius neseniai sėkmingai baigė statybinių kursų ir gavo diplomą. Kadangi kursuose jis visą laiką ejo pirmuoju mokiniu, tai jam nereikėjo laukti nė mokslo metų galo. Nors tai pareikalavo iš jo daug įtempo darbo, bet dabar gali džiaugtis ir didžiuliu savo darbo vaisiais bei drausiu žiūrėti į ateitį. Sveikiname ir linkime sėkmės. — Viktoras Davelis gavo paauštinimą — tapo vresniuojuo INCO b-vės darbininku prižiūretoju su atitinkamai pakeltu atlyginimu. Sveikiname. — Stasys Jauckis išėjo į pensiją ir didelę dalį laiko praleis pas brolius Toronte ir Cikagoj. Jis ir toliau pasilieka mūsų bendruomenės ir parapijos nariu.

Sudburškis

knygnešys Antanėlis buvo netekęs vienos kojos, sunkiausia knygų našta ir didžiausia rizika slėgdavo jos pečius. Laidotuvių dalyviai knygnešę a.a. O. Baltrušaitienę įamžino jos vardu įnašu Lietuvių Fonde.

Italija

TEVA SALEZIEICIAI savo vasarvietėje Aostos slėnyje, Italijos Alpėse, liepos 7-28 d.d. rengia stovyklą 10-15 metų amžiaus berniukams ir mergaitėms. Stovyklautojai stato ma sąlyga bent šiek tiek mokėti lietuvių kalbos. Pragyvenimo išlaidoms padengti iš stovyklautojų bus imama į dieną po 850 litų (12 britiškų šilingų, 7,5 prancūziško franko, 5,5 DM, apie \$1.40). Stovyklos reikalu buvo išsitarinėtis bendrąsias Europos kraštų lietuvių sielovados kapelionams ir LB apylinkių pirmininkams. Tėvų saleziečių vasarvietėje taipgi galės atostogos praleisti ir suaugusieji, ypač saleziečių auklėtiniai, stovyklautojų tėvai bei šeimos nariai. Jiems bus skaitoma į dieną po 2200 litų (29 šilingai, 19 pr. frankų, 14 DM, \$3.50). Vasariojo sezonas prasideda birželio 20 d. ir baigiasi rugsėjo 20 d. Kreiptis šiuo adresu: Lituanii Don Bosco, Piazza S. M. Ausiliatrice, 54-00181, Roma, Italy.

Venecuela

VENECUELOS LB CENTRO VALDYBA pasinėte sveikinimo telegrama naujam šios respublikos prezidentui dr. Rafael Caldera, perėmusiam pareigas iš buvusio prez. dr. Raul Leoni. Telegrama surengdavo ir jos pasiuntimu rūpinosi Henrikas Gavorskas, dr. Jadvyga Klovaite ir inž. Vladas Vencus. — Sveiklinimą prez. dr. Rafael Caldera atsakė padėkos telegrama, kurios fotokopija ir vertima lietuvių išeių spaudai pateikė inž. V. Vencus. Telegramoje rašoma: "Nuširdžiai dėkoju už sveikinimus ir linkėjimus naujam įvyriausybei ir tvirtai tikiu, kad visų venecueliųjų nuosirdžių bendradarbiavimu pasiekime pozityvių rezultatų savo kraštu." Telegramos tekste nė žodžių neminimi lietuviai. Daugumas jų šiandien jau yra Venecuelos piliečiai.

Britanija

LONDONO LIETUVIŲ KULTŪROS KLUBO pastangomis Stuart kolegijos dėstytojas ir studentams surengta gintaro paroda susilaukė daugia kaip 1.000 lankytojų. Apie 30 įvairių spalvų gintarinių papuošalų parodai parūpino dr. Marija Gimbutienė, Juzė Baublienė, Janina Kinkienė ir skulptorė Elena Gaputytė. Paaiškinamajai tekstą paruošė Romas Kinka. Lankytojai domėjosi ne tik gintaru, bet ir Lietuva. Ketletas kolegijos dėstytojų surengė specialius pokalbius su studentais apie Lietuvos istorijos raidą, jos geografinę ir politinę būklę. Stuart kolegijos vadovybė paprašė Lietuvos Kultūros Klubą suorganizuoti Lietuvai skirtą bendro pobūdžio parodą, o Centrinių Meno Mokyklą pasiūlė savo patalpas platesnio masto lietuviško gintaro parodai, kuri turėtų įvykti šį pavasarį. Informacijos reikalais prašoma kreiptis į R. Baubli, Lithuanian Art Club, 55 Ringmer Ave., S. W. 6, London, Britain.

SV. KAZIMIERO MINĖJIMA Mančesterio Cheetham salėje surengė skautai ir tėvų komitetas. Paskaita apie sv. Kazimierą skaitė svečias iš Londono S. J. Alkis. Koncertinė programa atliko pirmą kartą Mančesterio atvykusio Londono lietuvių jaunimo grupė "Grandis", vietiniai vyresnieji ir jaunesnieji skautai. Programos pranešimų buvo skautas vytijs D. Dainauskas.

"GRANDIS", Londono lietuvių jaunimo tautinių šokių grupė, dalyvavo tarptautiniame konkursiniame festivalyje, kuriame jai iš aštuonių varžovų teko ketvirtoji vieta.

Belgija

BENEDIKTINIŲ VIENUOLYNĖ Liežo mieste gyvena ketletas lietuvių seselių, atvykusių čia prieš II D. karą. Balandžio 13 d. mirė sesuo Gerardina, sulaukusi 83 metų amžiaus. Ilgesnį laiką sunkiai sirgo.

Vokietija

Į PREKYBINIŲ LAIVYNĄ yra įsijungę keli lietuviai: radistas Valteris Voitekovičius, jūrininkai Kurtas Vilūnas, Jonas Orla ir Petras Gucaitis. Sutartį ketveriems metams tarnauti V. Voitekovičiaus karo laivyną pasirašė mechanikas Pranas Ponelis.

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BABY POINT — JANE \$4.900 įmokėti, tik 8 metų senumo, mūrinis 6 kbm. namas su privačiu įvažiavimu, moderni virtuvė ir vonia, 6% ilgalaikė skola, už mėnesio galima užimti.

WESTON — JANE, 5 kambarių atskiras mūrinis (bungalow) namas su garažu ir įvažiavimu, įrengtas rūšys. Prašoma kaina \$25.900. Įmokėti apie \$4.000. Arti susisiekimo ir krautuvio.

RUSHOLME RD. — COLLEGE, \$10.000 įmokėti, 12 didelių kambarių, atskiras mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Didelis sklypas, 3 virtuvės, 2 prausyklos. Geros pajamos.

PRINCE EDWARD Drive-Berry Rd. 4 butai po 2 miegamuosius: \$25.000 įmokėti, 14 metų senumo, 4 garažai, vandens alyva šildymas. Pirmą skolą tik iš 5% ir ilgą laiką.

WINDERMERE — BLOOR, \$8.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4

kamb. 1-me augšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūšyje.

BLOOR — CLENDENAN, \$9.000 įmokėti, 8 metų senumo duplexas su 3-jų kambarių butu rūšyje, abu butai po 2 miegamuosius, platūs įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO.

\$15.000 įmokėti, 6 butų apartamentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvio ir susisiekimo, viena atvira skola balansui. \$7.500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKKAS DUPEKSAS. Bloor - Indian Grove, \$7.000 įmokėti, atskiras mūrinis, 10 kambarių per du augštus duplexas, vieta — dviejų automobilių. Šildomas vandeniu - alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor požeminio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kurtai nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

**PRISIKELIMO PARAPIJOS
KREDITO KOOPERATYVAS**

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:

Pirm. 10-130 ir 430-7

Antr. 10-130

Treč. uždarytas

Ketv. 10-130 ir 430-7

Penkt. 10-130 ir 430-8

Sešt. 9-12

Sekm. 930-1

MOKA:

už depozitus — 5¼%

už šerūs

1968 m. išmokėta 5¼%

IMA:

už asmenines paskolas 7½%

už mortgicijus 7½%

**PILNA CEKIŲ SISTEMA PADEDA NARIAMS ATLIKTI
VISAS FINANSINES OPERACIJAS PER KOOPERATYVĄ**
\$2.000 gyvybės drauda nemokamai

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

ISLINGTON — FINCH. Gražios statybos vienaauštis, (bungalow), 6 dideli ir šviesūs kambariai, moderniški įrengti virtuvė, augštas rūšys. Privatus asfaltuotas įvažiavimas, vieta garažui. Dirbantiems šiaurės vakarų Toronte geras pirkynys. Įmokėti apie \$7.000, atvira skola iš 6¼%.

ISLINGTON — QUEENSWAY. Dovanų, tabako ir smulkmenų prekyba, parduodama kartu su namu. 5 kambarių butas, alyva - vandeniu šildomas. Namą ir verslą galima perimti už 30 dienų. Įmokėti \$10—12.000; viena atvira skola 10-čiai metų.

BLOOR — BERSFORD. Mūrinis, atskiras, 8 kambarių per du augštus, 2 virtuvės, 2 prausyklos. Namai arti požeiminio susisiekimo ir krautuvio. Didelis kiemas, šoninis įvažiavimas. Įmokėti apie \$10.000.

AURORA SIDE RD. — 400 HWY. 100 akrų gražios žemės, 4000 pėdų prie pagrindinio 400 kelio. Reikalingas didesnis įmokėjimas — apie \$40.000. Galima pirkti ir mažesniais sklypais.

BLOOR — JANE. Keturbutis (forplex), ideali vieta prie pat požeiminio, viskas įrengta atskirai. Didelės nuomos pajamos, 4 garažai. Įmokėti apie \$25.000.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

A. L. GARBENS

REAL ESTATE

Kanos, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543

BLOOR — JANE, \$10.000 įmokėti, 6 kambariai, gražių plytų, vandeniu šildomas, iš priekio įvažiavimas, garažas, vienas iš naujesnių namų; mortgicijus 8%.

BLOOR — JANE, \$15.000 įmokėti, gražus, apynaujis namas 8 dideli kambariai per 2 augštus, žaidimo kambarys, privatus įvažiavimas, garažas. Būtinai reikia parduoti; galima siūlyti žemą kainą.

DORVAL GATVE, \$6.000 įmokėti, viena atvira skola iš 8%; atskiras, gražus plytų namas, 10 kambarių, 3 virtuvės, 2 prausyklos, vandens apšildymas; platūs įvažiavimas, garažas.

INDIAN GROVE, \$6.000 įmokėti, viena atvira skola; 9 dideli kambariai, 2 prausyklos, 3 virtuvės, nauja šildymo sistema, garažas; dabartinis metu nuomokamas visas namas, gana pigus.

PRINCE RUPERT GATVE, \$10.000 įmokėti, dviejų augštų mažas dvibutis (duplex) atskiras, 10 kambarių; geras sklypas, garažas; galima pirkti gėra kaina.

ALHAMBRA GATVE, \$12.000 įmokėti, viena atvira skola; atskiras, 9 kambarių namas, dvigubas naujas garažas, randasi labai geroj vietoj, namas kaip naujas.

Dėl tolesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

ST. CLAIR — BATHURST, \$8.000 įmokėti, mūro, atskiras 10 kambarių dvibutis; liks viena 10 metų atvira skola. Prašoma kaina \$30.000.

BLOOR — RUNNEMEDE, \$15.000 įmokėti, mūro, atskiras, 12 kambarių dvibutis; 2 mūro garažai, 9 pėdų privatus įvažiavimas. Prašoma kaina \$39.500. Liks viena atvira skola.

BLOOR — ROYAL YORK, \$8.000 įmokėti, mūro, atskiras, vienaauštis (bungalow), 6 kambariai, užbaigtas rūšys. Gražus namas ir gera vieta.

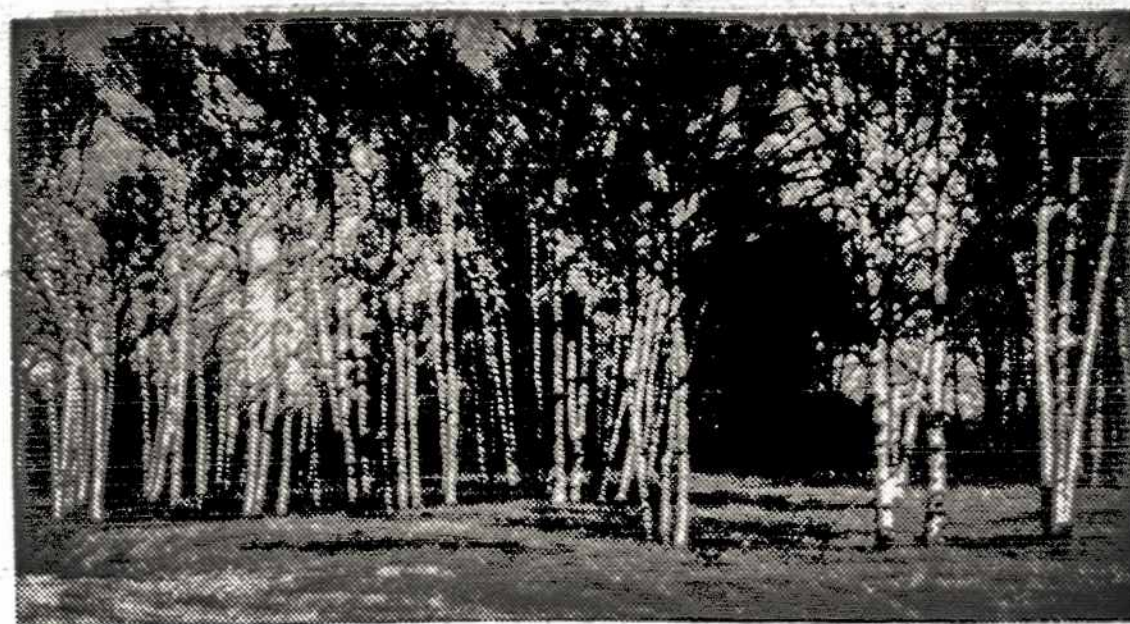
BATHURST — EGLINTON, \$10.000 įmokėti, mūro, atskiras 4 butų pastatas, metinė nuoma \$6.000. Prašoma kaina \$49.900.

Geri pirkiniai. Skubiai teiraukitės.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

Bundantis pavasaris lietuvių vasarvietėje prie Wasagos Kanadoje Nuotr. M. Pranevičius

SPORTAS**V. NEŠUKAITYTĖS
LAIMĖJIMAI MIUNCHENE**

Toronto "Vyčio" jaunajai stalo tenisininkei jau antrą kartą tenka atstovauti Kanadai pasaulinėse stalo teniso pirmenybėse, šį kartą — Miunchene. Pakeliui į pirmenybės Kanados moters žaidė draugiškas rungtynes Sveicarijoje. Komandinės rungtynės Kanada nugalėjo Sveicariją 8:2. V. Nešukaitytė laimėjo visus 3 susitikimus. Pasaulio pirmenybėse Miunchene Kanados moterims teko žaisti vienoje grupėje kartu su Čekoslovakija ir Ispanija. Pirmose rungtynėse kanadietės nugalėjo Ispaniją 3:1. V. Nešukaitytė čia laimėjo 2 susitikimus ir taip padėjo laimėti dvejetą. Antrąsias rungtynes teko žaisti prieš vieną geriausių pasaulio moterų komandų — Čekoslovakiją. Čia kanadietės pralaimėjo 3:0. Tačiau ir čia V. Nešukaitytė stipriai pasipriešino Europos meistrėi Vostovai. Dvejatį kanadietės pralaimėjo tik 2:1. Po to Kanada buvo nukelta į žemesnę grupę ir čia teko žaisti prieš Bulgariją, Kambodiją, JAV ir Daniją. Kanadietės iškėlė Bulgariją, kuri irgi yra pajėgi stalo tenise, 3:2. V. Nešukaitytė čia laimėjo du susitikimus. Taip pat nugalėjo Daniją 3:1. Pralaimėjo 3:1 Kambodijai, kurios žaidėjos žaidžia neįprastu stiliumi. Taip pat pralaimėjo JAV 3:1. Visose šiose rungtynėse stipriausia Kanados žaidėja buvo V. Nešukaitytė. Iš 10 turėtų susitikimų ji laimėjo 7, neskaitant kelių laimėtų dvejetų. Žinant Europos ir Azijos žaidimo lygį, tai gražus jaunosios stalo tenisininkės pasirodymas pasauliniame sporte. A.S.

**AUSRA — KOVAS —
NUGALETOJAI**

Du savaitgalius užtrukusios rungtynės išryškėjo 1969 m. Kanados lietuvių sporto apygardos krepšinio čempionai. Jaunių B klasėje nugalėtojai liko Hamiltono Kovas, g. likusios klasės: vyrų, jaunių A, C ir D bei mergaičių — Toronto Ausra. Prierauglio klasių pirmenybės įvyko balandžio 19-20 d.d., o vyrų ir mergaičių — bal. 26-27 d.d. Vyrų klasių varžė: Montrealio Tauras, Hamiltono Kovas, Toronto Vytis ir Ausra. Priešbaiginių rungtynėse Vytis pralaimėjo Ausrai 93:72, o Montrealis — Hamiltonui 83:72. Rungtynės dėl III vietos Tauras pralaimėjo Vyčiui 79:93. Pirmenybių baigėse Hamiltono Kovas bei didesnio pasipriešinimo grąžino Ausrai praėjusiais metais atimtą Kanados Lietuvių Kultūros Fondo taure, pralaimėdamas rungtynes 96:70. Mergaičių klasėje varžėsi tik Ausros ir Vyčio komandos. Ausrietės dešimtą kartą laimėjo čempionatą, nugalėdamos savo kaimynas 30:21.

SPORTAS LIETUVOJE

Tarptautinės fechtavimo varžybos V. Vokietijoje vyko apie 150 fechtuotojų iš V. Vokietijos, Lenkijos, Bulgarijos, Rumunijos, Austrijos ir Lietuvos. Pirmą vietą moterų klasėje laimėjo lietuvaitė Irena Mikutė.

Pasaulinės stalo teniso pirmenybės dalyvauja iš okup. Lietuvos Asta Giedraitytė ir Laima Balaitė-Amelin.

Sov. Sąjungos krepšinio pirmenybės žalgiriečiai pralaimėjo Tartu Kaleviui pirmąsias rungtynes 70:75, bet laimėjo antrąsias 77:75. Pirmenybės dar nebaigtos.

Pabaltijo plaukimo rungtynės Talline laimėjo Lietuvos plaukikai. Jie surinko 277 tšk., palikę esantį antroje vietoje su 218,5 tšk. Lietuvos plaukikai taip pat daugiausia laimėjo pirmųjų vietų — 17. Estams ir latviams atiteko tik po 6 pirmąsias vietas. Lietuviai ten pagerino 13 Lietuvos rekordų ir pakartojo 3.

VYČIO ŽINIOS

G. Kerniūtė dalyvavo tarptautinėse plaukimo varžybose Vankuvery. Rungtyniavo JAV, Kanados ir N. Zelandijos plaukikai. G. K. gerai pasirodė 200 m. plaukime, kurį laimėjo olimpinė čempionė amerikietė. Si-

se varžybose ji nugalėjo savo artimiausią Kanados varžovę, kuri atstovavo Kanadai Meksikos olimpiadoje.

Kanados lietuvių krepšinio pirmenybėse Vyčio krepšininkai pirmose rungtynėse pralaimėjo Ausrai, tačiau laimėjo antrąsias prieš Montrealio Taurą. Vytiečiams teko III vieta. Mergaitės pralaimėjo Ausrai 21:30.

Golfininkams. Šį sekmadienį, gegužės 4, 12 v. Maltono aikštėse įvyks Vyčio klubo uždaro pirmenybės visose klasėse. Visus vytičius kviečiame jose dalyvauti.

Saudymo sekcijos jauniausias narys (15 m.) A. Zaleskis yra vienas iš geresnių skriejančių lėkčių (trap) šaudytojų lietuvių tarpe. Praėjusios sezono registruotų rungtynių metu jis pasiekė augščiausią vidurkį.

Mūsų rėmėjams — K. Budreckiui, V. Kasperavičiui, P. Žiluiui nuoširdžiai dėkojame.

J. Nešukaitis ir E. Vaičekauskas labai sėkmingai pasirodė lietuvių stalo tenisininkų dešimtukų turnyre Chicagoje. J. Nešukaitis laimėjo I vietą, E. Vaičekauskui, kuris nors ir laimėjo prieš J. Nešukaitį, teko II vieta. A.S.

AUSROS ŽINIOS

Praėjusios savaitės rungtynėms Ausros vyrų ir mergaitės sėkmingai užbaigė 1968-69 m. krepšinio sezoną. Vyrų, gana silpnai pasirodė B-C lygoje, visus nustebino savo ryžtingumu S. Amerikos ir Kanados lietuvių pirmenybėse. Pirmą kartą laimėjo čempionatą Amerikoje, jie dešimtą kartą tapo Kanados lietuvių sporto apygardos pirmenybių nugalėtojais. Šiose pirmenybėse, prieš patekdami į baigmę, vyrų nugalėjo Vyti 93:72 ir baiginių rungtynėse — Hamiltono Kovą 96:70. Žaidė: O. Kušneraitis 3, 4, R. Tamulionis 3,6, G. Rautins 19, 31, S. Kaknevičius 2, 2, A. Stonkus 16, 18, J. Zentins 14, 12, A. Zaliauskas 12, 10, E. Starkutis 8, 10, L. Placiškis 10, 3 ir P. Genys 5. Komandai vadovavo A. Nausėdas, o ją globojo E. Šleky. — Mergaitės dešimtą kartą iš eilės tapo Kanados lietuvių mergaičių A klasės čempionėmis bei išsikovojo Toronto CYO lygos mergaičių A, B ir D klasių nugalėtojų titulus. Mergaitės A Kanados liet. pirmenybėse nugalėjo vytištes 30:21 (CYO baigėse taip pat žaidė su vytietais, laimėdamos 97:62); merg. B I baiginėse CYO rungtynėse laimėjo prieš merg. B II 46:29 (25:13; 22:16); mergaitės D CYO baigėse nugalėjo ST. Edwards 52:31 (24:19; 28:12). Žaidė: merg. A komandoje — I. Janeliūnaitė 9, G. Urbonaitė, L. Kriščiūnaitė 6, R. Kairytė, R. Radžiūnaitė 4, R. Birštonaitė ir V. Jurevičiūtė 11; merg. B I — D. Kiškūnaitė 6, 11, D. Kairytė 4, D. Danaitytė 3, L. Simanavičiūtė, R. Bukšaitytė 2, 1, R. Girdauskaitė 1, 8, L. Mačionytė 8, 3, V. Gataveckaitė 2, 3; merg. B II — V. Plučaitė 1, S. Virkutytė 1,5, M. Sodonytė 2, 9, L. Klibingaitytė 1, R. Vaškevičiūtė 1, A. Salvaitytė 1, D. Vaškevičiūtė, A. Birštonaitė 2, A. Birštonaitė ir L. Patašytė; merg. D — A. Plučaitė 11, 7, B. Plučaitė 3, I. Paškauskaitė 11, 7, P. Simutytė 4, 5, A. Klibingaitytė 2, 2, S. Peterson ir B. Užbalytė. Vadovavo Al. Zaliauskas — merg. A, M. Romanovaitė — merg. B I, J. Kelly — merg. B II, A. Stupis — merg. D. Visas komandas rūpestingai globojo A. Stupis. — Nuširdi padėka Pranui Žiluiui už finansinę paramą. Krepšinio treniruotės nutraukiamos iki stovyklos.

ATLANTIC

valgykla

1330 DUNDAS ST. W.,

TORONTO 3.

Tel. LE 3-6045

LIETUVIŠKI PATIEKALAI

NAUJI SAVININKAI

V. ir V. IVANAUSKAI

HOME OWNERS
CENTRE

Statybinės medžiagos ir remontai
2742 Dundas St. W. Tel. 769-5171

- Įvairios medžiagos namų tolymoms
- Lentos, faneros, stogams dengti medžiagos
- Grindų, lubų ir sienų plytelės
- Atliekam visus statybos darbus ir remontus

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

Skautų veikla

• Šį sekmadienį, gegužės 4 d., po 9 v. Mišių nuo Priskelimo bažnyčios "Satrijos" tunto kanklininkės ir "Rambyno" skudutininkai važiuoja į Delhi išskylauti ir koncertuoti. Išvykos dalyviai suvažiuoja į A. ir E. Augustinavičių miškelį, kur prieš kelėtą metų Toronto skautai stovyklą laudavo. Skautai ir skautės pasima iškylos aprangą ir uniformą. Delhi 5 v. p.p. dalyvausime mokslo metų pabaigos ir Motinos Dienos koncerte. Kanklininkų ir skudutininkų generalkinė repeticija šį šeštadienį, geg. 3 d., 3 v. p.p., skautų būkle.

• "Rambyno" tuntas su 58 skautais, 7 vadovais, 5 tėvais ir 5-kiomis šeiminkėmis sėkmingai dalyvavo kanadietų organizuojamoje metinėje Obuolių Dienoje balandžio 26 d. Tunto vadovybė šia proga taria ačiū vadovams ir skautams už atliktą pareigą visų bendram reikalui, šeiminkėms — E. Simonavičienei, G. Tarvydienei, O. Asevičienei, B. Janauskienei ir A. Pilipavičienei už skautų valgydinimą, tėvams — A. Ciplijauskui, J. Kulikauskui, L. Abramoniui, p. Stauskui ir p. Kaminskui už visokeriopą talką. Ypatingą padėką vadovybė reiškia s. K. Batūrai, kasmet vadovaujanti lietuvių grupei Obuolių Dienoje.

• "Satrijos" tunto "Dainos" dr. vė bal. 26 d. išsklyvo Toronto salose. Draugovė vadovauja L. Teišerskytė.

• Skautų vyčių kandidatų egzaminai — gegužės 5 d., 8 v.v., skautų būkle.

• Mindaugo dr. vės kandidatų egzaminai — gegužės 5 d., 7 v.v., Sv. Jono Kr. parapijos salėje.

• "Satrijos" ir "Rambyno" tuntų išklyva į gamtą — gegužės 10, šeštadienį. Autobusas išeis 3 v. p.p. nuo Priskelimo bažnyčios ir juo bus vežama tik į vieną galą. Tėveliai kviečiami į lauką 7.30 v.v. Grįždami jie parsiveža savo vaikus. Vieta — S. ir G. Kuzmų miškas prie Maple Rd. Č. S.

Putnamo lietuvių bendrabutyje. Jame lietuviškosios šios įvairių vietovių mokyklų, gilinasi į lietuvių kultūrą. Bendrabutyje dėstomi gimnazijai pritaikyti kursai: lietuvių literatūra, gramatika, visuomenės mokslas, istorija. Mokomasi tautinių šokių, rankdarbių, dalyvaujama chore. Veikia ateitininkų ir skautų organizacijos. Mergaitės lanko katalikišką gimnaziją Putnamo mieste, ten dalyvaujamos įvairiose klubuose bei programose. Prima-mos tik gimnazistės. Registracija — iki 1969 m. gegužės 10 d. Kreiptis: Ses. M. Jurgita, Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260, USA. Tel. (203) 928-5828

SUOMISKA PIRTIS —

MAUDYMASIS IR MASAZAS

583 Annette St. Tel. 767-4086

Atidaryta vyrams ir moterims

nuo antradienio iki šeštadienio

1—11 val. vakaro

Parduodamas

nepasterizuotas

medus

IS NUOSAVO BITYNO

IVAIRIAIS KIEKIAIS.

Skambinti tel. 534-0563

30 Dewson St.,

Toronto 4, Ont.

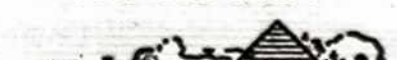
Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

2000 CHURCH ST. TORONTO, ONT. M5S 1A5

RECEIVED CHURCH ST. TORONTO, ONT. M5S 1A5

2000 CHURCH ST. TORONTO, ONT. M5S 1A5

2000 CHURCH ST. TORONTO, ONT. M5S 1A5

2000 CHURCH ST. TORONTO, ONT. M5S 1A5

2000 CHURCH ST. TORONTO, ONT. M5S 1A5

2000 CHURCH ST. TORONTO, ONT. M5S 1A5

2000 CHURCH ST. TORONTO, ONT. M5S 1A5

2000 CHURCH ST. TORONTO, ONT. M5S 1A5

2000 CHURCH ST. TORONTO, ONT. M5S 1A5

2000 CHURCH ST. TORONTO, ONT. M5S 1A5

2000 CHURCH ST. TORONTO, ONT. M5S 1A5

2000 CHURCH ST. TORONTO, ONT. M5S 1A5

2000 CHURCH ST. TORONTO, ONT. M5S 1A5

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

BABY POINT — JANE, apie \$4.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, užbaigtas rūšys, privatus plotas įvažiavimas.

ROYAL YORK — BLOOR, apie \$4.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, užbaigtas rūšys, garažas su labai plačiu įvažiavimu.

RUNNEMEDE — BLOOR, \$6.000 įmokėti, 7 gana didelių kambarių atskiras mūrinis, garažas su šoniniu įvažiavimu; lieka viena atvira skola.

KIPLING — RATHBURN, gražus didžiulis 4 miegamųjų vienaauštis, šeimos kambarys, pilnai užbaigtas rūšys, puikus kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu, tikslai \$8.000 įmokėti.

INDIAN RD. — BLOOR, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, vieta garažams su geru įvažiavimu, kvadratinis planas, reikalingas viadugų remontas; pilna kaina \$27.900.

GEOFFREY — RONCESVALLES, 9 kambarių atskiras namas, 3 virtuvės, garažas su šoniniu įvažiavimu; kaina \$32.500; namas be skolų. **JANE — BLOOR**, apie \$10.000

BALIO MASKELIUNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814

VISŲ ROŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. ČIZIKAS ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIO APARATUS • STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVISKŲ PLOKSTELIŲ.

672 Lansdowne Ave., Tel. 531-6165

Dirbtuvė

NAUJAS SKYRIUS: 295 Roncesvalles Ave., Tel. 536-1373

Atidaryta: Kasdien 9-6 val. Ket. ir penkt. 9-9 val.

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

BE MUITO DOVANOS:

Turime naujus iliustruotus katalogus, kuriose yra smulkios aprašymai ir paaiškinimai. Pažymėtos kainos yra galutinės.

Taip pat persiunčiame pinigų, už kurias gavėjams gali nusipirkti įvairių prekių specialiose doleri- nės kraituvėse.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyvena ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausiti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patar- nauti ateityje.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALUZA

LIETUVIAI STALIAI mloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. Striaupis Res. tel. LE 6-5363

A & B TAILORS

Sav. A. B. Beresnevičius

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

(TARP GRANADIER RD. IR NEEPAWA AVE)

Tel. 531-1432

Vyrų ir jaunimo moderni drabužių krautuvė. Pasirinkimas įvairiausių madų drabužių.

(MOD CONSERVATIVE FORMAL)

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos Meniškos vaikų nuotraukos Portretai ir kt.

780 Queen St. W. prie Gore Vale Tel. EM. 4-7994

Vienintelė Lietuviška Toronto PARKDALE B-A SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W., (prie Gladstone). Tel. 535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t. t. Automobilų vilkikas (towing). Autoveži- mių taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas. Po darbo valandų skambinti tel. RO 6-5033.

Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (gegužės 4-9) atidaryta visą parą — 24 valandas.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 670 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036.

Hamiltono skyrius: 293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelė, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiugsis.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plombieris, atlieka įvair. plum- bing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136 Tel. LE 2-5191

A.P. GARAGE

A. PASKEVICIUS

laikiniai persikėlė į 2264 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130

(International Auto Body)

Towers — Loblaw's klemas Įvažiavimas tiesiai iš Dundas gatvės.

BALTIC MOVERS

VISŲ ROŠIŲ PERVEŽIMAS BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas Skambinti tel. LE 4-1403 30 Dewson St., Toronto, Ont.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos DUNDAS AUTO BODY MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas Lietuvius aptarnauja Jonas Jurenas 430 BATHURST ST. Tel. 531-2225 arba WA 4-1001

SKAITYTOJAI PASISAKO

LIETUVYBĖ PALMIŲ PAVESYJE

Siandieną plankuoju mus "Tėviškės Žiburiai". Šis laikraštis yra laukia- mas svečias mūsų šeimoje. Gyvename Miami ir nors gauname ir kitų lietu- viškų laikraščių leidžiamą JAV-se, bet kaip buvusieji torontiečiai jodu- mu ir toliau sekti Kanados gyvenimą. Esu jau prieš tai skaitęs "T2" kele- tą straipsnį apie Floridą ir Miami. Parašo žmonės, kuriems čia tenka atostogauti. Įdomios jų pažiūros, nes čia gyvenant jau 5 metus kažkaip gal ir nekranta į akis tai, kas tikrai nu- stebina turistą. "T2" 1969. 4. 17. nr. 16 (1003) atspausdintas P. Lelio straipsnis "Poilsis palmių pavesyje". Norėčiau papildyti šį straipsnį, ypač priminti lietuvių klubą — American Lithuanian Citizens Club ir lietuvi- bės išlaikymą Miami. Yra dar vienas "ruožavų" klubas — Lithuanian Social Club, apie kurį čia nekalbėsiu. P. Le- lis rašo apie vergonininką lietuvių Steponavičių-Stevens (ne Steve). Pilnai sutinku, jog P. Steponavičius yra ge- ras lietuvis. Bažnyčioje Vasario 16 proga giedamos lietuviškos giesmės, Lietuvos himnas. Svarbiausia, jog tai gieda sveitintiečiai, išmokyti p. Ste- ponavičiaus, atseit, "Gesu" bažnyčios choras. Tas pats choras yra davęs lietuviškų dainų koncertą ir mūsų klube. Galbūt ir neskamba taip, kaip būtų dainuojama tikrų lietuvių, bet darbo tenka įdėti labai daug. Pažiū- stu p. Steponavičių — geras lietuvis, žemaitis. Vis dėlto daugiausia prisideda, atseit, "veža" visą lietuvių kultūrinę veiklą (Vasario 16 organizavimą, birželio treminių minėjimus ir kt.). A. D. Kaulakis. Tai nepaaiškina žmo- gus, vyresniosios kartos lietuvis, be- kurio Miami lietuviškos išlaikymą ir kultūrinę veiklą sunkiai pajudėti. A. D. Kaulakis yra ALTO Miami sky- riaus pirmininkas jau treji metai. Kas rengia visus minėjimus? ALTA, vadovaujama vėžiojo A. D. Kaula- kio. Nepasitais, jog Miami klube yra narių, kurie nusistatę prieš betkokius minėjimus, prieš lietuvių kalbos var- tojimą klube ir, žinoma, prieš A. D. Kaulakį. Tai senosios kartos burių lietuvių, kurie lietuvių yra iškeičę "Coca-Cola". Kas stovja prieš juos į kovą? Aišku, A. D. Kaulakis. Štai iš- siseikimas vieno buvusio klubo va- dovaujancio asmens: "...betkokis Lietuvos vadavimas yra lyg galvos trankymas į sieną". Sunku yra tai su- prasti atvažiavus iš didžiųjų lietuvių

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Kad lietuviai okupuotoji Lietuvoje neturi teisių nei balso, ryškiai ma- tyti iš ten išleisčių žemėlapių. Štai pavyzdžiai. "Lietuvos TSR žemėlapi- sis. Mastelis 1:600.000. Pagamino: TSSR VRM Vyriausioji geodezijos ir kartografijos valdyba. Maskva. 1958 m." Tiesni įrašai: "1955 m. žemėlapi- sudarė VGVK Rygos kartografijos fabrikas ir 1958 m. pataisė. Redaktorius Goriainova Z. A. Pasirašy- tas spausdinti 1958 m. XI. 17 d. Popieriaus formatas 62x72.1 p. lan- kas T-11386. Užsakymas Nr. 102. Ti- ražas 40.000. VGVK Rygos karto- grafijos fabrikas. Žemėlapių kaina Rb 2.15"

Aišku, kiek jame lietuviams gali būti naudingų dalykų, jei redaguo- ja Goriainova. Kad būtų užtikrintas rusiškas charakteris, spausdinti pa- veda Rygai, o ne spausdintuvėms Lie- tuvoje, kurios turi reikalingus įren- gimus žemėlapių spausdinimui.

Turiu Lietuvos TSR žemėlapių ru- sų kalba, kur nėra nei vieno žodžio lietuviškai. Net miestų vardai įra- dyti rusiškai krevežonė. Mastelis tas pat, t. y. 1:600.000. Redaktorius Timozheva N. I. Tiražas 90.000. Kai- na 22 kapeikos. Maskva 1967 metai.

Latvijos TSR rusų kalba žemėlapis yra tokio pat formato ir mastelio, atspausdintas taip pat labai prastai. Redaktorius tas pat asmuo. Kaina ta pati. Skiriasi tik tiražas: atspausdin- ta 98.000.

J. Uosis

DIDĖJANTIS LIETUVIŲ KAPITALAS

HAMILTONIEČIŲ PASTANGOS ĮSIGYTI LIETUVIŲ NAMUS

(Tęsinys iš pr. numerio)

"Deltos" pardavimas

"Delta" parduoti buvo apsispręsta maždaug prieš 5 metus. Pirmuosius 4 metus ji buvo užrašoma pardavimui per Hamiltono agentūras. Per tą laiką jokio rimtesnio pasiūlymo nebuvo. Tai dalį mūsų narių taip paveikė, kad susidarė žymus skaičius tokių, kurie norėjo "Delta" parduoti už betkokią kainą. Dar tik prieš 2 metus susirinkimuose buvo įrodinėjama, jog "Del- tos" augščiau kaina yra \$100.000. Dabartinė valdyba ir aš buvome tvir- tai nusistatę "Delta" parduoti ne už betkokią kainą, bet už mūsų pritti- mą. Prieš 2 metus, kai išrinkto mane pirmininku, aš Tamstoms tvirtai pa- žadėjau ir praeitis metais dar kartą pakartojau, kad visomis jėgomis stengsiuos "Delta" parduoti. Tai, Die- vui deku, man pasisekė! Išitinkines, kad per Hamiltono agentūras jos greit neparduosime, aš pasiūliau v- bai užrašyti ją pardavimui per Toron- to įstaigas, būtent, per "Crown Trust", kurioje pardavėjų dirba ma- no bičiulis Antanas Paupeys. Reikalsas pasisekė iš pagrindų. Interesantai pradėjo "Delta" lankyti beveik kas- dien ir buvo gauti bent keli pasiūly- mai. Geriausia iš jų v-ba svarstė ir 1968 m. rugšėjo mėnesį ir nutarė ji priimti su sąlyga, kad Tamstos ji pa- tvirtinsite. Jis buvo \$165.000. Valdy- bai priėmus šį pasiūlymą ir laukiant visuotinio narių susirinkimo, aš ir toliau stengiausi gauti už "Delta" di- desnę kainą ir praėjusiam susirinkime pateikiau \$175.100, t. y. \$10.100 daugiau už v-bos priimtą pasiūlymą ir \$100 daugiau, negu už ją prašėme.

"Delta" pardavėme 1968 m. lapkri- čio 8 d. Tą dieną pirkėjas įmokėjo

\$65.000 grynais ir davė mums pirmą mortigijų \$110.100 iš 8% dešim- čiai metų. Ši skola mums mokama kas trys mėnesiai po \$1.000 pagrindinės skolos su trijų mėnesių palūkanomis. Mortigijus yra atviras. 1969 m. vasa- rio 15 d. naujasis savininkas įmokėjo mums pirmą dalį \$1.100 pagrindinės skolos ir \$2.517.64 palūkanų, iš viso \$3.617.64. Tolimesnieji mokėjimai bus: gegužės 15 d., rugpjūčio 15 d. ir lapkričio 15 d. Smulkia, tikslia ir do- kumentuota "Deltos" pardavimo ap- žvalga "NL" š.m. 3 nr. davė mūsų sekretoriui Petras Prancevičius.

Prisimines, kad dar tik prieš dve- jus metus tuometinė LN v-ba norėjo "Delta" atiduoti už \$145.000 su \$30. 000 įmokėjimu grynais, skaitau, kad ją parduoti mums pavyko gerai. Ją pardavė mes gavome \$40.880,24 pel- no. 1958 m. balandžio 30 d. ją nupir- kome už \$173.000. Taigi, dabar už ją gavome \$2.100 daugiau, negu buvome mokėję.

LN sklypas šiuo metu yra užrašytas pardavimui irgi per tą pačią Toronto agentūrą, per jos atstovą Antaną Paupeį, prašant už jį po \$7 už kv. pė- dą. Sklypo plotas yra apie 48.000 kv. pėdų.

Išvados

1. Sklypą reikėtų stengtis parduoti, bet tik už mums priimtina kainą. Kol jo neparduosime, siūlau lemiamų sprendimų nedaryti.

2. Lietuvių Namų bendrovės ne- likviduokime. Kai sklypą parduosi- me, tada tiksliai žinosime šero kainą. Norint patenkinti tuos, kurie nori iš b-vės pinigų atsikimti be nuostolio sau, reikėtų vieną šerą suskaldyti į 3 ar 4 po \$100 kiekvieną ir tęsti lig- siolinę šerų pardavimo praktiką.

3. Praeitį parodė, kad įsigyti Lie-

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijas, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlygio
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina cismo priemonės ekskursijoms
- patarnauja atskleidžiant gimes

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

FRANK BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LIMITED

REAL ESTATE BROKER

STASYS DARGIS 481-6560

Mrs. EDNA FERRIER

857-1383 (Town of Bolton)

VISŲ ROŠIŲ APDRAUDA

321-2661 3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONT. 231-6226

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

ČIKAGOJE VEIKIA ĮVARIŲ Lietu- vos dalių ar miestų vardais pasiva- dinusios organizacijos bei klubai. Čia yra susijungusios suvaldiečiai, žemaičiai, vilniečiai, klaidiečiai; veikia šakių, Tauragės, Biržų, Pane- vėžio ir kt. klubai. Pasirodė, jog nusikrauti buvo dūkal, kurie paga- liau irgi pasiryžo sudaryti savąjį vie- netą: Kovo 23 d. Jaunimo Centre susirinkę iniciatoriai išrinko laikinį dūkų komitetą, kuris stengsis su- burti Čikagoje gyvenančius dūkus. To komiteto pirmininkas yra S. Gri- garavičius, nariai: A. Rėklaitis, V. Grėbliūnas, J. Ivašauskas, P. Nedas.

BŪRELIS ENTUZIASTŲ bene prieš 10 metų rūpinosi, kad Čika- gos universitete (University of Chi- cago) būtų įsteigta lietuvių kalbos kursas, bet jų pastangos nuėjo vel- tui. Vėliau nebandyta daryti žygį šia linkme. Siemet Čikagos universi- tetas lietuvių kalbą įtraukė į dosto- mųjų dalykų sąrašą visai be didesnių lietuvių pastangų. Lietuvių kalba čia dėstoma nuo pavarosio semestro ir už ją duodamas įskaitos, kaip ir už kitas sveitimas kalbas. Lietuvių kal- ba čia dėsto dr. T. Buch, kuri pati gerai kalba lietuviškai. Idomu, jog lietuvių kalbos kurso šiuo metu klauso daugiausia nelietuvių studen- tai. Laukiama, kad ir patys lietu- viai daugiau juo susidomėtų. Tai įgalintų lietuviškas studijas Čikagos universitete labiau praplėsti.

ČIKAGOS LIETUVIŲ OPEROS ko- lektyvo pastatytą J. Gaidelį "Dano- nis" opera praėjo su pasisekimu. Vi- si 4 spektakliai buvo gausūs žiūro- vais. Ją matė apie 5.500 tautiečių, kurių tikslinėje buvo atvykusi iš kitų vietovių — net iš Los Angeles, Niujorko ir Kanados. Jeigu pirmieji operos spektakliai buvo kiek ne- drąsūs, ypač dėl riboto repeticijų skaičiaus su orkestru, tai jau pasku- tiniai pastatymai buvo darnesnieji nuotakioje. Stebėjus trečiąjį operos kolektyvo pasirodymą, kuris publi- kos buvo šiltai priimtas, girdėjosi daug balsų, jog "Dana" buvo daug idonesnė už prieš kelis metus pa- rodytą "Grazina", pažįstama iš ne- priklausomos Lietuvos laikų. — Ope- ros pasisekimo nuopelną priklauso dirigentui A. Kučiūnui, kuris, dėsty- damas tolimajame Seattle, Wash., mieste, keliaudavo Čikagon į repeti- cijas; operos kolektyvui, kuris pa- skyrė daugiausia laiko "Danos" pa- statymui, ir visiems talkininkams.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. Prityrę specialistai su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbala

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! FRANK PETT, kvalifikuotas auto me- chanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užsivokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dun- das ir College). Tel. 531-1305

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ

DR. D. ANDRIULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJOS

1796 Bloor St. W. (prie Keele)

Pirm., antr. ir penkt.: 9:30-5 v.p.p. Antr. ir ketvirt.: 12:00 — 8 v.v. Pagal susitarimą. Tel. 766-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE.

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE 4-4451

DR. P. MORIKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto (į rytus nuo Dufferin St.)

DR. N. NOVOSICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST. (kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534-3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

VALAU FOTELIUS IR ĮVAIRIUS KILIMUS

Automatinis elektrinis valymas. Suta- sau iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIONAS. Skambinkite LE. 3-4912.

DRAUDIMO AGENTŪRA AL DUDA

Telefonas 769-4131 arba 769-4612

2231 Bloor Street West — Bloor prie Runnymede

Komercinio, privataus turto ir automobilių draudimas

Finansavimas — Bonds — Mortgage garantijos.

ŠYPSĖNOS

Kalėjime

Atsilankiusi kalėjime žurnalis- tė klausia kalinį:

— Ar jūs atvedė į kalėjimą perdidelė meilė stikliukui?

— Ar jūs, panele, manote, kad čia duoda kas bent laisvę?

Sovietikiai

Pasibaigus posėdžiui su čeko- slovakių atstovais Maskvoje, su-ėjo Kremliuje Brežnevas su Ko- syginu pasikalbėti. Brežnevas paklausė:

— Ar tu pastebėjai, koks gra- žus auksinis laikrodis buvo pas Dubčeką ant rankos?

— Ne, nemačiau. Parodyk! — paprašė Kosyginas.

Berniuko pasiūlymas

Berniukas atėjo pas kaimyną ir pasilė už nedidelį atlyginimą pavedioti gatvėje jo kambari- nus šunis. Jis buvo paklaustas kiek tas kainuos.

— Jei jūs turite mažą šuniuką, pavedžioti už 10 centų, jeigu vi- dutinį — už 15 centų, o jeigu di- delį — tai tik 5 centai.

— Kodėl tu vedžioji didelį šu- nį tik už 5 centus? — nustebęs paklausė kaimynas.

— Didelio aš nevedžioju, aš joju ant jo, — atsakė berniukas.

Čekai Maskvoje

Čekoslovakų delegacijai atvy- kus į Maskvą, Kremliaus bosai pradėjo juos narius kaip silkes keptuvėje spjinti. Vienas ru- sas paklausė:

— Kodėl Čekoslovakija, bū- dama sausumos krašte, užsi- mame turėti savo jūrų ministe- riją?

— Gyvenkime ir kitiems leis- kime gyventi. Neklauskite, kam mums reikalinga jūrų ministe- rija, ir aš neklausiu, kam jums reikalinga kultūros ministerija, — atsakė čekas. Parinko Pr. AL

asmenų komisiją įeina ir moky- J. Končius iš naujųjų ateivių tarpo) nesileis į kalbą su tais, kurie nori suardyti lietuvių pastatytą mokyklą.

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Šis penktadienis — gegužės mėnesio pirmasis. Vakarines pamaldas — 7.30 v. Po rytinių pamaldų lankomi ligoniniai.

— Sutvirtinimo Sakramentui sąrašai sudaromi iki gegužės 11 d. Sutvirtinamųjų išskilmės užsakoma specialia uniforma.

— Pirmosios Komunijos išskilmės bus gegužės mėn. 11 d., 10 v. Pamokos — antradieniais ir ketvirtadieniais 6.30 v.v. Praėjusį sekmadienį įvyko vaikų tėvų susirinkimas.

— Pirmadienį palaidota a.a. Vera Baliniūnė. Vėlonės sūnams, dukrai ir jų šeimos nusiūdi užuojauta.

— Veronikai Steponaitienėi, uoliai kat. moterų draugijos narei, linkime sveikatos. Šeimos intencija Mišios — šį seštadienį 9 v.v.

Sv. Jono Kr. parapijos katalikų moterų skyriaus susirinkimas — gegužės 4, sekmadienį, tuoj po 11 v. Mišių šoninėje parapijos salėje. Narės ir viešnios prašomos dalyvauti.

Kapinių koplyčios ir Laisvės kovų paminklo statybos darbus namoma užbaigti iki gegužės pabaigos. Šventinimo išskilmės birželio 1 d. Jose dalyvaus ir Čiurlionio ansamblis. Šiuo metu vidaus ir aplinkos darbams pagidėjama talka. Taip pat norima įjungti lietuvių dailės medžio darbus, atitinkamai atsiliepinant už darbą. Laisvės paminklo statybai aukoją: KLB Toronto apylinkės valdyba \$250, J. Kvederys \$20, Gv. Rožinio Draugija \$20; koplyčios statybai: inž. V. Liūma \$250; po \$100 — Pr. Barauskas, P. Tutlys, B. V. Steponaitis.

A.a. Iz. Matusėvičiūtei statomam paminklui lietuvių kapinėse archit. dr. A. Kulpavičius paruošė projektą, kuriame vaizduojamas lietuviškas koplystulpis. Paminklas statomas visuomeninėmis lėšomis. Sudarytas specialus komitetas.

"Dainos" tradiciniame pavarario baliuje premijas už gražiausias kartūno sukeles laimėjo: I — A. Totoraitienė, II — M. Būtenaitė, III — E. Prijauskienė. Prisikėlimo salė užpildė nemažą būrys dainiečių šalpos darbo remėjų, turėjusių progos ne tik smagiai pasotkti, bet ir išbandyti laimę fantais turtingoje loterijoje.

St. Jokūbaitis, energingas organizatorius, ypač šaulių, veikėjas, buvo pagerbtas specialiu pobūviu 50 metų amžiaus ir 30 metų visuomeninės veiklos suakties proga. Pobūvis buvo surengtas suaktuvių būrių bičiulių Prisikėlimo parodų salėje balandžio 26 d. Pirmininkaujant J. R. Simanavičiui, atlikta atitinkama programa su gausiomis sveikinimo kalbomis: Sveikinimo žodį tarė gen. konsulas J. Zmuidzinskas, estų ir latvių veteranų atstovai, pora parlamento narių, miesto tarybos narys, šaulių kuopų atstovai ir kt.

Priešvestuvinių pobūvių. Violetai Akelaitytei, kuri birželio mėn. ištėka už dr. Algio Mikėlėno, bal. 20 d., Sv. Jono Kr. parapijos salėje buvo surengtas priešvestuvinių pobūvis. Tokie pobūviai taigai buvo surengti M. Simanavičiūtei, ištekančiai už A. Kybarto, ir V. Tamulaitytei, ištekančiai už dr. A. Dailydės. Pirmosios poros jungtuvės — gegužės 10 d., antrosios — gegužės 17 d.

NAUJAUSIOS KNYGOS Sv. Jono Kr. par. knygyne: Kotryna Grigaitytė, Trapus vakaras, poezija, 108 psl., kaina \$3.00; G. Guareschi, Draugas Don Camillo, 216 psl., \$3.25; tęsinys idomių Don Camillo nuotykių Sov. Sąjungoje; P. Imsrys, Tėviskėle aš regiu, eilėraščių jauniesiems; iliustruota A. Vektarytės, 40 psl., \$1.00; Alė Rūtė, Vieniši pasauliai; romane vaizduojami dabarties tėvų ir vaikų santykiai, 265 psl., kaina \$3.75; J. Gliuda, Liepsnos ir apmendo asocialai, permijuotas romanas; S. Rūkie, Vergijos kryžkeliose, labiausiai perkama knyga, I d., \$5.00. Lietuviškų plokštelių didelis pasirinkimas. Kviečiame apsirūpinti prieš atostogas.

IVAIROSE LIGONINĖSE atliekama praktika ir baigęs ligonių priežiūros bei praktiškos medicinos kursą B. NAUJALIS vėl reguliariai priima pacientus SVEIKATOS KLINIKOJE, 460 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONT. Priėmimo valandos nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakaro, susitarus telefonu LE 3-8008.

Lietuviška baldų dirbtuvė
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni FIGIA KAINA. P. LUBYS. Telefonas WA 2-7981. Namų telefonas AM 1-0537.

MUZĖJAUS RETENYBĖ
Parduodamos baigiančios pranykti nepriklausomas Lietuvos sidabrinės monetos: 5 litai su J. Basanavičiaus atvaizdu, 10 litų — su Vytauto Didžiojo, 10 litų — su prezidento A. Smetonos ir kitos. Kainoraštis — pareikalavus.
P. ZABLOCKIS, 2333 ONTARIO ST., Vancouver 10, BC, Canada

Prisikėlimo par. žinios

— Sekmadienį, gegužės 4, ryšium su pirmosios Komunijos išskilmėmis, Mišios: 8, 11.15 ir 12.15 val. bus įprasta tvarka; 9 v. Mišios bus laikomos prie šoninio altoriaus, pamoklas nesakomas; 9.30 val. Mišios skirtos pirmosios Komunijos išskilmėms.

— Mišios: sekmadienį, 9 v. — už a.a. Antaną Norvaišą, užpr. p. Kulpavičią; sekmadienį, 11.15 v. — už a.a. Stanislovą Gabaliauską, užpr. p. p. Matulionį; pirmadienį, 7.30 v. — už a.a. Joną Baltakį, užpr. Prestolite liet. bendradarbių; ketvirtadienį, 7 v. — už a.a. Janiną Rimkienę, užpr. p. Juodikaitienę; ketvirtadienį, 8.30 — už a.a. Antaną Šimkų, užpr. p. Šimkienę.

— Ateinantis penktadienis yra mėnesio pirmasis. Mišios: 7, 7.30 ir 8 v.v., o taip pat ir 7.30 v.v.

— Motinos Dienos novenos Mišios pradamos geg. 1 d., 8 v.v.

— Gegužinės pamaldos — nuo gegužės 1 d. Šiokiadieniais — po 8 v. Mišių, sekmadieniais — tuoj po Sumos.

— Chorų repetitijos: trečiadienį, 7 v. — bendra studentų; ketvirtadienį, 7.30 v. — suaugusių; penktadienį, 6.30 v. — vaikų.

— Pirmosios Komunijos vaikų generalinė repetitija ir pirmoji išpažintis — šeštadienį, 3.30 v. mūsų bažnyčioje. Pirmosios Komunijos išskilmės suveži vaikų sekmadienį, 9 v.v.

— Rengiasi tuoktis: Algis Kybartas, Hamiltono Aušros par., ir Margarita Simanavičiūtė; Arūnas Dailys ir Vida Tamulaitytė.

— Kitą savaitę parapijiečiai lankomi Grenadier Rd.

— Už a.a. Antaną Palionį Mišias užprašė V. O. Juodisai ir J. J. Sarūnai.

"Lithuanians in Canada" leidinio susidomėjo Ontario prekybos ir pramonės departamentas. Jos atstovė Diane Amsden lankėsi "T2", teiravosi kaikiurių duomenų apie lietuvių ir jų leidinius. Jai buvo užsakytas leidinys "Lithuanians in Canada". Šio leidinio užsakymų vis dar ateina iš įvairių bibliotekų.

Baletų "Jūratė ir Kastytis" stato muz. D. Lapinskas Čikagoje gegužės 17 ir 18 d.d. Marijos Augst. Mokyklos salėje. Baletu autorius — J. Gruodis, dirigentas — D. Lapinskas, choreografe — B. Nagienė, filmai — kun. A. Kezlo, S.J. Jūratės vaidmenį atlieka B. Nagienė, Kastyčio — G. Gilbert. Visą baletą grupė ruošia B. Nagienė Toronto universitete, kur ji reguliariai dėsto išraiškos šokį. Praėjusią savaitę Toronto lankėsi D. Lapinskas ir kun. A. Kezys iš Čikagos, kurie kartu su B. Nagiene dalyvavo "Jūratės ir Kastyčio" atkurtų dalių paruošime. Į šį baletą yra įjungti ir sol. A. Stempuzienė, ir skaitovas aktorius L. Barauskas. Baletu šokėjų grupę dalyvauja ir Regina Kryžanauskaitė. Iš viso šio baletu atliktame dalyvauja apie 35 asmenys.

Eugenijai ir Stasiui Vaštakams, neseniai apsigyvenusiems Port Credit, giminėis bei draugai balandžio 26 d. surengė staigmeną-įkurtuves.

GYDYTOJŲ ŠEIMAI su dviem vaikais reikalinga nuolatinė šeimininkė. Skambinti tel. 923-5555 arba rašyti — 12 Glen Edyth Dr., Toronto 7, Ont.

MAZAS IR NEBRANGUS ORKESTRAS įvairiems parengimams. Skambinti — A. Zaremba 767-7084.

GYVENANTIS Niagaros pusiasalyje pasiturintis 56 metų amžiaus našlys nori susirašinėti su tokio pat amžiaus našle. Rašyti "Tėviškės Žiburių" administracijai — "Našliui".

DEMESIO, VASAROTOJAI!
Kas nori prie gražaus L. Nipissing ežero praleisti atostogas, kreipkitės: P. Vyšnia, 159 Monk St., North Bay, Ont. Būsite aprūpinti vasarnamiais ir žuvimui valtimis. Galima užsakyti iš anksto. Sezonas prasideda nuo gegužės 15 d.

ISNUOMOJAMAS belaudų šeši kambarių butas. Skambinti 769-7278.

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. TEL. 535-4724.

SKLYPAI VASARNAMIAMS
\$1195 — \$50 įmokėti
GEORGIAN BAY
tik 89 mylios
1/2 akro sklypai
su gražiais medžiais prie saulėto paplūdimio
Brošiūros teirautis tel.
223-6222 Toronto

Zigmas Girdauskas, Toronto Maironio mokyklos tėvų komiteto pirmininkas, rūpinasi, kad suvažiavimų bei kongresų progomis ir mokiniai, ir mokytojai būtų sotūs

Nuotr. St. Dabkus

A + A

JONUI BALTAKIUI mirus, jo žmonai NATALIJAI, sūnui JONUI, dukrai IRENAI, anūkam ir visiems artimiesiems reikiame gilių užuojautų.

Vietoje vainiko vėloniui, kaip savo nariui, ši Draugija aukoja šv. Mišias, kurios bus atlaikytos gegužės 3, šeštadienį, 7.30 v. r., Toronto Sv. Jono Kr. bažnyčioje —

Sv. Jono Kr. Pašalpinė Draugija

Mielam Tėveliui

A + A

MYKOLUI NIAURAI mirus, APOLONIJĄ SLAPSIENĘ, ALFĄ TUTLIENĘ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučia —

A. V. Klupšai D. M. Reginai

P A D Ė K A

Mylimai mamytėi ir uošvei

MATILDAI BONIKIENEI

mirus 1969 m. balandžio 5 d., sulaukėm daug užuojautos iš bičiulių ir pažįstamų. Nuosirdžiai dėkome visiems: klebonui kun. P. Azubaliui, kun. J. Staškevičiui už iškilmingas pamaldas, gražų pamokslą, palydėjimą ir kapines, sol. V. Verikaitiui už gražias giesmes Mišių metu. Dėkojam visiems už šv. Mišias, atsiųstas gėles, užuojautas, karsto nešimą. Nuosirdžiai dėkome visiems, lankiusiems vėlonę laidotuvių namuose, dalyvavusiems ir palydėjusiems vėlonę ir amžiną poilsio vietą — Sv. Jono lietuvių kapines Port Credit.

Liekame amžinai dėkingi —

M. P. Petrušauskas M. C. Daukas Sam. Bonikis

KLB TORONTO APYLINKĖ

Naujai išrinktoji Toronto apylinkės valdyba pasiskirstė pareigomis: Laima Svėgdaitė — pirm., Tevas Rafealis Sakalas — I vicepirm., inž. Saulius Masionis — II vicepirm. ir jaunimo sekcijos vadovas, Vytautas Paškovičius — išd., Petras Butėnas ir Juozas Karasiejus — parengimų vadovai, Karolis Rusinas — sekretorius. Valdybos nutarimu, kun. kleb. P. Azubalis pakviestas valdybos nariu ryšiams su sveitintaisiais palaikyti.

Naujoji valdyba dėkoja buvusiai valdybai už našią ir sėkmingą veiklą, buv. pirm. adv. G. Balčiūnui už nuosirdų ir didį Toronto lietuvių bendruomenės labui darbą.

Gegužės 11 d. apyl. valdyba kartu su šeštadieninės mokyklos vadovybe ruošia Motinos Dienos minėjimą ir mokyklos mokslo metų užbaigimą Prisikėlimo par. salėje.

Apylinkės valdyba, susitarusi su Sv. Jono lietuvių kapinių administracija, ruošia Laisvės paminklo šventinimo išskilmės. Gegužės 31, šeštadienį, Čiurlionio Ansamblio duos koncertą Ryer-

son Instituto salėje. Birželio 1, sekmadienį, kapinėse bus šventinamas Laisvės kovų paminklas ir kapinių koplyčia. Šis didis Toronto lietuvių užsimojimas ir įvykdymas įpareigoja kiekvieną lietuvių iš arti ir toli tose išskilmėse dalyvauti. Apylinkės valdyba prašo kiekvieną lietuvių rezervuoti šias dvi dienas minėtoms išskilmėms.

Apylinkės valdyba dalyvauja Baltiečių moterų simpoziumas — gegužės 3, šeštadienį, 12.30 v. p.p., Plaza Hotel King Cole Room. Tema — "Kartų skirtumas". Lietuvėms atstovaus S. Butkevičienė, estėms p. Piik, latvėms — p. Briedienė.

Toronto ukrainiečiai organizuoja protesto mitingą gegužės 4, sekmadienį. Jame bus išreikštas protestas prieš ukrainiečių kultūros, kalbos ir religijos naikinimą Sov. Sąjungoje. Mitingą organizuoja Ukrainian Canadian Committee Toronto Branch, tel. 921-6049.

Toronto L. Akademikų Dr-jos metinis susirinkimas — gegužės 5, pirmadienį, 8 v.v., Prisikėlimo muzikos studijoje. Narių dalyvavimas privalomas. V-ba

Skautai, pasiruošę ne tik tiktai dirbti, bet ir uždirbti Nuotr. B. Tarydo

BARONESSA
BEAUTY SALON
2265 BLOOR ST. W. TEL. 762-4252
(kampas Bloor-Durie gatvių). Sav. Alė Kerberienė

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HI-FI STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532 - 7733

1613 Dundas St. W.

Sav. R. Sasulius

NAUJAS ANSAMBLIS "GINTARAS"

Balandžio 26 d. vakaras montrealiečiams buvo tikra jaunimo šventė, nes įvyko labai miela išskilmė — naujai sudaryto jaunimo ansamblio krikštynos, kuriose dalyvavo daug tautiečių, ypač jaunimo. Ansambliui duotas skambus vardas "Gintaras". Jame sutelkti visi jaunimo talentai — apie 40 asmenų: kanklininkės, birbynininkai, ragelininkai, šokėjai, dainininkai, skaitovai. Viso ansamblio vadovas — Z. Lapinas, taut. šokių — H. Lapinienė, dainų — I. Kličienė, žodžio meno — M. Jonynienė. Kūnai buvo: sol. E. Kardelienė, M. Jonynienė, D. Viskontienė, Stp. Kairys, J. Sablauskas, Pr. Rudinskas. Programos pradžioje invokacija paskaitė kun. L. Zaremba, SJ, krikšto aktą — sol. E. Kardelienė. Pagrindinė kalbą pasakė Stp. Kairys, KLB kultūros komisijos pirm. iš Toronto. Programą pranešinėjo V. Akstinas.

Visi gėrėjosi "Gintaro" atlik-

ta dainų, muzikos ir šokių programa, ypač birbynų kvartetu, kuriame išsiskyrė Algis Lapinas. Programon buvo įpintas ir žodis, kurį skaitė Rasa Lukoševičiūtė ir Algis Pocauskas. Programą praturtino Toronto jaunimo ansamblis "Birbynė", vadovaujamas D. Viskontienės. Jis aiškiai skyrėsi nuo "Gintaro" savo pobūdžiu — dainavo daugiausia sutartines, palydint skudučiams. Tuo tarpu Montreale "Gintaras" pasirinko populiarių dainų su sentimentiniu atspalviu linkme.

Po meninės programos, kurią gausi publika pasitiko labai entuziastiškai, visi jautikiai linkminosi ir vaishinosi. Dalyviai vos tilpo Aušros Vartų salėje.

Sėkmingai žengęs pirmąjį žingsnį, "Gintaro" ansamblis yra numatęs aplankyti su koncertais Toronto ir kitas lietuvių bendruomenes Kanadoje ir JAV-se. Geriausios sėkmės! K.

MONTREALIQUES

Sv. Kazimiero par. žinios

— Paskutinis šio pavasario sezono parengimas bus gegužės 3 d. Tai didysis Sv. Kazimiero parapijos koncertas-vakaras. Programą atliks: mišrus, vyrų ir moterų chorai, vadovaujami muz. A. Ambrozaičio; baletą pasod. D. Lukauskaitė, tautinius šokius išpildys Montreale Dr. Basanavičiaus skautų vyčių tautinių šokių grupė, vadovaujama Ant. Sibicio. Norintiems pasiroditi gros geras orkestras. Veiks baras. Koncerto pėlnas — bažnyčios dažymo fondai.

— Parapijiečiai maloniai prašomi paaudoti loterijai dovanų, o šeimininkės prašomos iškepti pyragų ir saldumynų.

— Parapijos taryba per laiškus vėl kreipėsi į parapijiečius, kviesdama į pagalbą, kad greičiau ir pigiau būtų atlikti pagerinimai parapijos salėje.

— Jieškomas zakristijonas, kuris tvarkytų bažnyčią ir salę. Kreiptis pas kleboną.

— Pagal abiejų parapijų klebonų susitarimą, šiais metais pirmoji Komunija ir Sutvirtinimas bus Aušros Vartų parapijoje gegužės 4 d., 11 v. Sutvirtinimą teks vyksk V. Brizgys. Dėlto visi vaikučiai yra ruošiami lietuviškai Aušros Vartų parapijoje Nekaltai Pradėtosios Marijos seselii.

— Pirmasis gegužės mėnesio penktadienis — bus gegužės 2 d. Mišios 7.30 v. ryto ir 8 v. vakaro.

— Praėjusio sekmadienio rinklėva — \$177.52.

Aušros Vartų par. žinios

— Montrealeio ateitininkai atšventė savo metinę išskilmę — organizuotai dalyvavo 11 v. Mišiose, o parapijos salėje turėjo atitinkamą programą.

— Sekdami Vatikano santarybos mintimis ir kitų parapijų pavyzdžiais, stengiamės ir šioje parapijoje sudaryti parapijiečių tarybą. Tai naujas dalykas, kuriam tuo tarpu dar neturime nei potvarkio, nei kitų aiškių nurodymų. Dalis tarybos narių kviečiami. Pirmasis posėdis įvyko balandžio 28 d.

— Gegužinės pamaldos šioadieniais mūsų bažnyčioje bus trečiadieniais ir penktadieniais. Labai kviečiame visus tautiečius gausiai dalyvauti šiose tradicinėse pamaldose.

— Vaikučiams, priimantiems pirmąją Komuniją ir Sutvirtinimo sakramentą, pamoka bus šeštadienį, gegužės 3 d., 12.30 v. Tą dieną vaikučiai galės atlikti išpažintį.

— Šį sekmadienį mūsų parapijoje lankysis vysk. V. Brizgys. Jis laikys 11 val. Mišias, kuriose bus teikiama pirmoji Komunija ir Sutvirtinimo sakramentas. Tėveliams pagėdaujant, tuoj po pamaldų parapijos salėje vaikučiams kartu su vyskupu bus pusryčiai-agapė. Į šią agapę kviečiame visus tautiečius.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ ROSIŲ DRAUDIMAS

6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampas St. Zotique)
Montreal, 36 Que. Tel. RAYmond 7-3120

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

DUODA PASKOLAS:	MOKA UŽ:
Asmeninės iš _____ 9 %	Depozitus _____ 5.0%
Nekiln. turto iš _____ 8.5%	Sėrus (numatyta) _____ 5.5%
Išskaitant gyvybės draudimą	Term. ind. 1 met. _____ 6.5%
Iki \$10.000.	Ter. ind. 2 met. _____ 6.75%
JAU ISDUOTOS PASKOLOS	Term. ind. 3 met. _____ 7.0%
Iki termino lieka senomis paliknamomis (pradedant 6.5%)	Nemokamas g y v y bės draudimas iki \$2.000 šėrų sumos.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., Darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrant šeštadienius. Vakaraais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 vpl. ir vakaraais — pirmadienį, trečiadieniais ir penktadienį, nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.